

ADATOK A MAGYAR FAUNA BRACONIDÁINAK
ISMERETÉHEZ.

SZÉPLIGETI Győző tanártól, Budapesten.

(Második közlemény.)*

VIPIO LATR.

V. desertor FB. — Buccari 1892 jun. 13; Vrđnik 1892 jul. 10. (BIRÓ.)

V. intermedius SZÉPLIG. — Deliblat 1894. jul. 5. (BIRÓ.)

V. curticaudis SZÉPLIG. — Porto-Ré 1892 jul. 30. (BIRÓ.)

V. nominator FB. — Meziád (FRIVALDSZKY), Diakovár, Gospič, Tokaj, Crkvenicza.

var. 1. Természetraxji Füzetek, 1896 p. 166. — Vrđnik, Gospič és Buccari 1892 jun. 13. (BIRÓ.)

V. filicaudis n. sp. ♀

A szájrészek csőrképűek, de rövidek. A csápok 38 ízűek. Az utótor háta síma. A potroh első íze tökéletlenül barázdás, miért is fényes; a második barázdás s csakis a középen lévő kicsiny, felkiáltójel formájú térsége síma; a többi ízek egészen símák. A második íz ferdén levágott sarkai símák, a harmadikéi tökéletlenek. Az alsó farlemez hosszabb a potroh csúcsánál. Vörös, feketével tarkázva; a homlok, a fejtető, a szemek mögött egy-egy folt, a csápok, a középtoron három folt, a pajzs, az utótor, a mell és a tor oldalai, a potroh első íze majdnem egészen, a második a középen, a harmadik hátsó részén egy-egy folt és a következők egészen feketék; a lábakon a csipők, a tomporok, a czombok tövei (a hátsókon nagyobb terjedelemben), a hátsó lábak szárai egészen, ugyancsak ezen lábízek tövei feketék. A szárnyak világos-barnák, az erezet barna, a bordaér és az egyegyszínű szárnyjegy sötétebbek, az utóbbi alatt húzódo fehér szalag meglehetősen gyenge. Hossza 4 mm., a tojócső hossza 6 mm. — Budapest.

A *V. nominator* FB. alakkörébe tartozik, melytől a csápízek száma, síma hátú utótora és a harmadik potrohíz szerkezete által különbözik.

V. appellator Ns. — Farkasd, Tóthfalu 1886 aug. 17., Szomotor 1891 aug. 5, Deliblat 1894 jul. 5 (BIRÓ); Csaba (Mocsáry).

* Lásd az első közleményt: Természetraxji Füzetek. XIX. köt., 1896., pag. 165.

var. Az utótor háta gyengén érdes. — Szomotor 1891 aug. 5 ; Tóth-falu 1886 aug. 17 ; D.-Örs (BIRÓ).

PSEUDOVIPIO SZÉPLIGETI.

Ps. inscriptor Ns. — D.-Örs jun. 16., Herkulesfürdő jul 7. és Diakovár 1892 máj. 25. (BIRÓ.)

Ps. castrator FB. — Buccari 1892 jun. 13. (BIRÓ.)

Ps. siculus MARSH. — Porto-Ré 1892 jul. 28. (BIRÓ).

Ps. Birói n. sp. ♂ ♀.

A gömbölyded fej a csápok mögött kissé be van horpasztva ; az arcz szőrös, a szájpajzs tövei szörcsomókkal vannak ellátva. A csápok a ♀-nél 52, a ♂-nél 48 ízűek. A középtor hátvarratai nincsenek kifejlődve, az utótor háta síma. A potroh hosszabb a fej és tornál, síma és fénylő ; az első íz valamivel hosszabb, mint hátsó szélének mérete, a töve felé keskenyedő, gyengén ránczos és a jól kiemelkedő tojásdad alakú pajzsa kétoldalt 1—1 mély árokkal van határolva. A második íz közepe gyengén és elmosódottan ránczos, sarkai nagyok és simák, az utóbbiakat határoló árkok mélyek, de nem csipkések ; a következő ízek simák, elkülönített sarkakkal, csakis a harmadik íz van ellátva, melyek azonban kevésbé jól vannak kifejlődve. A második varrat görbe és majdnem síma ; a többiek keskenyek. Az alsó farlemez, a második potrohízhosszával haladja meg a potroh csúcsát. Sárga ; a csápok, a szemecskék, három folt a középtoron, a pajzs, az utótor háta, a mell hátsó része és a potroh első ízének a pajzsa feketék. A lábak sárgák ; a hátsókon a csípők töve a külső oldalon, a lábszárak vége és a láb-ízek feketék. A szárnyak füstösek ; a kétszínű szárnyjegy alatti fehéres szalag két oldalt sötétebb foltokkal van ellátva ; az erezet fekete ; a pikkely sárga. Hossza 7 mm., a tojócső hossza 12 mm.

Ezt az érdekes fajt, felfedezője : BIRÓ LAJOS úr után neveztem el, ki azt Kecskemét környékén 1891 máj. 12 több példányban gyűjtötte.

A *Ps. siculus* MARSH. Les Brae. p. 85 rokona, melytől hosszú tojócsöve által különbözik.

Ps. tentator ROSSI. — Zilah, Ácsierdő, Budapest.

Ps. Hungaricus n. sp. ♀.

A fej gömbölyű és síma ; a homlokmélyedés hiányzik ; a szájpajzs melletti szörcsomók az egyik példánynál hiányzanak. A csápok 33 ízűek ; az első íz hosszúkás, hengerded ; a harmadik íz hosszabb a másodiknál. A középtor varratai kevésbé mélyek és simák. Az utótor háta, különösen a középvonalon, ránczos, míg a két felső oldala többé-kevésbé síma és fénylő. A tor oldalai simák és fénylők, a barázda hiányzik s csakis a hátsó szélének középtáján látható egy kis kerek mélyedés. A potroh hosszabb a fej és tornál ; az első íz oly hosszú, mint a hátsó szélének mérete, a kimé-

lyesztett töve felé csak kevésé keskenyedik s a gyengén kiemelkedő és érdes közepe sekély árkokkal van határolva. A második íz hosszabb a harmadiknál, a kissé kiemelkedő közepe érdes, előre és kifelé hajló rövidke barázdákkal borított; oldalai finoman érdesek és fényesek; mellső szélének közepe fényes gumóval van ellátva. A harmadik íz közepe igen finoman, bőrneműen érdes, míg a többi része síma és fénylő, épúgy a többi izek is. A has tarajos; az alsó farlemez nem hosszabb a végén összenyomott potroh csúcsánál. A második varrat eléggé mély, csipkés és egyenes. Az izek sarkai nincsenek ferdén futó barázdák által elkülönítve. A szárnyak világos-barnák, áttetszők, a szárnyjegy alatti szalag kevésé feltűnő, az erezet és az egyszínű szárnyjegy barna. Sárga; a csápok az első két íz kivételével, a pajzs környéke, az utótör háta, két folt a mell hátsó részén, a potroh első íze, a másodikon egy háromszögű, a harmadikon elül egy pontalakú és hátul egy féloldalalakú folt és a következő izek, peremük kivételével, feketék. A lábak sárgák; a hátsó lábak csípői részben és a czombok közepe barnás; a lábszárak végei minden lábon sötétebbek, a hátsókon feketések; a lábízek a hátsó lábakon, a végeik kivételével, feketék. A test hossza 4·5—5 mm., a tojócső ugyanannyi. — Budapest: Rákos 1895 jul., Kis-Ujszállás (DADAY), Szeghalom 1894 jul. 3. (KERTÉSZ.)

IPHIAULAX FÖRST.

Iph. impostor Scop.— D.-Örs jun 16, Herkulesfürdő jul. 7 és Diakovár 1892 máj. 25 és jun. 30. (BIRÓ.)

BRACON FB.

Br. luteator SPIN. ex MARSH. l. c. p. 88. (*Br. nigripedator* Nees.) — Porto-Ré 1892 jul. 28. (BIRÓ.)

var. ♀. 1. A czombok és lábszárak vörösek, néha a hátsó szárak végei feketék. — Budapest.

var. 2. ♀. Az első *var.*-tól egészen vörös tapogatói által különbözik. — Budapest.

Br. pectoralis WESM. — S.-Patak 1884 jul. 26 és Zeng 1892 jul. 4 és 8 (BIRÓ), Orsova (FRIVALDSZKY).

var. unicolor ♀. Hossza 4·5 mm. Egészen sárga; a tapogatók és a csápok feketék. — Diakovár 1892 máj 25 és jun. 30. (BIRÓ.)

Br. obscuricornis n. sp. ♀.

Vörös; a csápok tapogatók, a fejtető, a középtoron három folt, a pajzs eleje, az utótör közepe és a mell feketék. A potroh 3 és 4-ik íze egyegy nagyobb, a többiek fokozatosan kisebbedő háromszögalakú foltokkal vannak tarkázva. A lábakon a csípők, a czombok közepe és a hátsó szárak

végei többé-kevésbé feketék; a lábízek végei barnásak. A has minden szelvénye feketés. A szárnyak feketések, az erezet fekete, a sárnyjegy sárga. A potroh hosszabb a fej és tornál, igen finoman, bőrneműen érdes. A utótor háta síma. A parapsid-barázdák kifejlettek, de nem csipkések. Az alsó farlemez hosszabb a potroh csúcsánál. Hossza 3 mm., a tojócső 4 mm. — Budapest: Sashegy 1895 szept. 14.

A *Br. pectoralis* WESM. alakköréhez tartozik, melytől főleg eltérő színezete által különbözik.

Br. semiflavus THOMS. Opusc. Entom. p. 1842. A tojócső a testnél 1·5—2-szer hosszabb; az alsó farlemez hosszabb a potroh csúcsánál. — Budapest: Sashegy 1895 jul. 25 és szept. 14.

var. 1. ♂ ♀. A czombok közepe kisebb-nagyobb terjedelemben és a hátsó szárak végei feketék; a ♀-nél a potroh közepe, a 2—5 ízeken feketés. — Budapest: Sashegy 1895 jul. 25.

var. 2. ♀. A szárnyjegy barna, csak a széle (a bordaér) sárga, különben mint a tőalak. — Budapest: Sashegy 1895 szept. 14.

var. 3. ♀. A szárnyjegy olyan, mint a 2. *var.*-nál; a lábak mint az elsőnél, csakhogy még sötétebbek. — Budapest.

var. 4. ♀. (*Br. trucidator* *var.* ♀. MARSH. l. c. p. 93.) A szárnyjegy egyszínű: fekete. — Porto-Ré 1892 jul. 30. (BIRÓ.)

Br. trucidator MARSH. (*Br. bilineatus* THOMS. Opusc. Entom. p. 1842.)

var. 1. Természetráji Füzetek. 1896. p. 169. — D.-Örs jun. 16. (BIRÓ.)

var. 2. M. l. c. p. 169. — Debreczen aug. 26. és Porto-Ré 1892 jul. 28. (BIRÓ), Oravicza (PÁVEL).

var. 7. ♀. Fekete; a szemkeret, a középtor közepe és varratai, a szárny töve és előtte egy, a nyakig huzódó sáv, a pajzs hátsó fele, vörösek; a potroh 1—4 és 7 ízei feketén foltosak. A lábakon, a czombok mindkét élükön és a két hátulsó lábpár szárainak hegyei feketék. A szárnyjegy barna, a közepé világosabb.

Budapest környékén gyűjtött *Centaurea Sadleriana* JANKA (*Scabiosa* Aut.) fészkeiből tenyésztettem.

Br. ruficoxis n. sp. ♀.

A *Br. trucidator*-tól a következőkben tér el: Vörös; a tapogatók végei feketék; a csápok első ízének a vége és a másodiknak a töve fekete, a következők alul vörös-barnák, a többiek feketék. A mell hátsó része, az utótor, a potroh első íze (a peremét kivéve) és a második közepe, feketék. A szárnyak nagyon sötétek; az erezet fekete, a szárnyjegy kétszínű. Az alsó farlemez rövidebb a potroh csúcsánál. A tojócső valamivel hosszabb a potrohnál. Hossza 5 mm. — Budapest.

Br. intercessor NS. — Diakovár 1892 máj. 25. (BIRÓ.)

var. 2. ♀. Mint *var.* 1. (Term. Füz. l. c. p. 169.); de a szárnyjegy egyszínű. — Deliblat, Budapest.

var. NEES. l. c. p. 61. Eltér az által, hogy a tojócső rövidebb, mint a potroh. — Ujbánya.

Br. minutator FB. — Porto-Ré, Buccari, Diakovár, Torbágy (BIRÓ).

Br. stabilis WESM. — Corniareva (FRIVALDSZKY).

Br. crassicornis THOMS. Op. p. 1806. — Budapest.

var. 1. ♀. A stigma kétszínű; a csáp 18 ízű. — Diakovár, Kalocsa (THALHAMMER).

var. 2. ♀. = *var.* 1., de a czombok feketék. A *Cynips Caput-Medusae* L. gubacsából tenyésztettem.

Br. concolor THOMSON.

var. ♂. A stigma egyszínű. A csáp 24 ízű. — Budapest: Sashegy.

Br. fulvipes NS. — Budapest.

var. 2. MARSH. l. c. p. 99. — Diakovár (BIRÓ).

var. 4. MARSH. l. c. — Budapest. (♂.)

var. 1. MARSH. l. c. — Budapest.

Br. variegator NS. — Peszér.

Br. ochraceus n. sp. ♀.

A fejtető meglehetősen széles; a csápok 28 ízűek. A középtor varratai nem csipkések. Az utótor középvonala gyengén ránczos. A potroh kissé hosszabb, mint a fej és tor, finoman, bőrneműen érdes; a második varrat mély és egyenes, a következők alig észrevehetően vannak kiképződve. Az alsó farlemez csak kevésé haladja meg a potroh csúcsát. Az első íz hosszúkás, a tő felé keskenyedő, a háromszögalakú pajzsát határoló tarajak hátrafelé kiszélesedők. Síma, fénylő és vörös-sárga színű; a rágók hegyei, a csápok, a mell hátsó része, az utótor háta, a potroh első ízének a pajzsa és a második íz közepe feketék; a lábizek tövei barnásak. A szárnyak tiszták, átlátszók; a szárnyjegy sárga, az erezet világos, helyenként feketés. Hossza 2·5 mm., a tojócső megegyezik a potroh és a tor hosszával. — Crkvenicza 1892 jun. 25. (BIRÓ.)

Br. fulvus n. sp. ♀.

A fejtető széles és íves; a csápok 24 ízűek. Síma, fénylő, és fehéres szőrökkel fedett. A középtor varratai gyengén vannak kiképződve. Az utótor, a középvonalban gyengén ránczos. A potroh oly hosszú, mint a fej és tor, finoman, bőrneműen érdes; az első íz széles, háromszög alakú, a tövénél erősen keskenyedik, pajzsa négyszögű, síma és kétoldalt egy-egy árokkal és taréjjal van határolva; a második íz töve a középén egy fényes gumócskával van ellátva. A második varrat egyenes. Vörös-sárga, a csápok valamivel sötétebbek; a fej, a tor és a potroh első íze barna-vörös. A szárnyak világos-barnák, az erezet és a szárnyjegy sárgás-barna. Hossza 3 mm., a tojócső egyenlő a potroh háromnegyed hosszával. — Budapest: Rákospalota 1895 aug. 25.

Br. ochrosus n. sp. ♂.

A fej teteje széles és íves; a csápok 27—29 ízűek. A fej és tor síma és fénylő. A középtor barázdái sekélyek. A potroh valamivel hosszabb, mint a fej és tor, ránczos, különösen az 1—3 íz, míg a többiek bőrneműek, az utolsók majdnem símák. Az első potrohíz hosszúkás, a töve felé csak kevésbé keskenyedik, a háromszögalakú és érdes pajzsot határoló taréjok a tő felé kiszélesedők. Az utótor háta síma. Vörös-sárga színű és gyéren álló fehéres szőrökkel van fedve. A rágók hegyei és a csápok feketék; az utótor és a potroh első íze barnás-vörös, a mell hátsó része fekete. A szárnyak világos-barnák, a szárnyjegy kén-sárga, az erezet barna, a bordaér és parastigma fekete; a szárnyjegy alatti fehéres szalag elenyésző. Hossza 2·5 mm. — Budapest: Budakesz 1895 jul. 31.

A *Br. ochraceus*-tól a potroh első három ízének erősebb érdessége által tér el.

Br. sulcatulus n. sp. ♂.

A fej teteje széles és íves. A csápok 35 ízűek és testhosszúságuk. A középtor varratai jól vannak kifejlődve, de nem csipkések; az utótor háta síma. A potroh kissé rövidebb a fej és tornál; az 1—5 íz ránczos, a többi síma; a 2 és 3 ízek barázdásak. A második varrat egyenes. A fej és a tor fekete és fénylő; a szájrészek és a tapogatók sárgák; a szemkeret és egyes apróbb foltok a tor oldalain vörösek. A potroh vörös-sárga; az első íz pajzsa fekete; a második íz töve közepén egy háromszögű fekete foltocska látható, a hatodik íz közepe feketés. A lábak vörös-sárgák; a középső és hátsó csípők, a hátsó lábszárak, a tő kivételével, feketék; a lábízek tövei feketések. A szárnyak füstösek, áttetszők; az erezet és a szárnyjegy fekete, az utóbbi alatt huzódó fehéres sáv igen gyenge. Hossza 3 mm. — Budapest: Lipótmező 1895 aug. 7.

MARSH. sorozatában a *Br. tenuicornis* WESM. mellé állítható.

Br. tenuicornis WESM. var. (?) ♂.

A csáp 27 ízű; az első két íz fényes és fekete, a többiek sötét-barnák. Az arcz és a szárnytő alatt egy háromszögalakú folt sárga. A szemek fölött egy-egy vörös folt látható. A potroh 1—4 íze finoman érdes, míg a többiek símák és fénylők. A szárnyak gyengén barnásak, a barna szín egyenletesen van elosztva az egész felületen; az erezet és a stigma barna, az utóbbinak a közepe világosabb. A többire vonatkozólag megegyezik WESMAEL leírásával. — Ivánca 1895 aug.

Br. nigratus Ns. — Budapest, Peszér, Herkulesfürdő (FRIVALDSZKY).

Br. fortipes WESM. (?)

1. ♀. A csápok 27 ízűek. A fej félgömbalakú, a fejtető széles. Az utótor középvonala csak az alsó felében ránczos. A potroh 1—3 íze ránczos; a második gyengén barázdás, a harmadik finoman ránczos és ezért fényes;

a többi íz síma és fénylő. A második varrat csak igen gyengén görbült. Vörös-sárga; fehéres szőrökkel csak gyengén borított. A tapogatók gyűrűztek. A csápok, az elő- és utómell, a szárny tövénél egy foltocska, az utótör, a potroh első ízének a pajzsa és a csípők külső oldalai feketék; a hátsó lábszárak vége, a lábízek és a potroh 4—6 ízeinek közepe feketések. A szárnyak világos-barnák, az erezet és a szárnyjegy barna, az utóbbi alatt huzódó világos szalag jól kivehető. Hossza 3·5 mm., a tojócső félpotroh hossza-ságu. — Budakesz 1895 jul. 31.

2. ♂. A csápok 34 ízűek. A tapogatók sárgák. Az első lábpár csípői vörösek; a potrok hatodik ízén egy fekete folt van. A szárnyak sötét-barnák, a stigma és az erezet fekete; a többire nézve megegyezik az 1. alakkal. Hossza 3 mm. — Budakesz 1895 jul. 31.

3. Mint az első változat. A potroh harmadik íze valamivel erősebben érdes és tövének a közepe fényes kis gumóval van ellátva. A szőrözet is sokkal sűrűbb. Vörössárga; a csápok, tapogatók, a mell, a potroh első ízének a pajzsa, a második közepén egy háromszög alakú folt, a harmadik közepén egy nagyobb elmosódott folt, a csípők és tomporok — a külső oldal kivételével — kisebb-nagyobb terjedelemben feketék; a hátsó lábszárak végei és a hátsó lábak ízei feketések. A szárnyak barnásak, az erezet és a szárnyjegy sötét-barna. Hossza 3·5 mm., a tojócső oly hosszú, mint a potroh. — Porto-Ré 1892 aug. 30. (BIRÓ.)

4. ♂. A csáp 32 ízű. Az utótör érdes, de nem tarajos. A potroh 1—3 íze ránczos; a második barázdás, a többi síma. Vörös; rövid és fehéres szőrökkel sűrűn borított. A szárnyak tövében egy-egy foltocska, az utótör, a mell hátsó része, a potroh első ízének pajzsa, a második íz tövében egy háromszög alakú folt, a 4—6 íz hátsó szélei feketék. A 4 és 5 íz szalagjai a közepén meg vannak szakítva és keresztbe futó szalagokkal vannak összekötve, mi által a két ízén egy X-formájú rajzolat látható. Az első két lábpár egészen vörös-sárga; a harmadik páron a csípők, a czombok a felső felükben (az éleken egész hosszban) és a lábszárak végei feketék. A tapogatók és a tarsusok barnásak. A szárnyak barnák; a stigma alatti szalag és szárnyak végei tiszták, az erezet és a szárnyjegy barna. Hossza 3·5 mm. — Zengg 1892 jul. 4. (BIRÓ.)

5. ♀. Mint az előbbieik. A csápok, a tapogatók, a fej teteje, az utótör közepe, a mell varratai, a potroh 4—6 ízeinek hátsó szélei feketék; az első potrohíz pajzsa barnás. A lábakon a csípők, tomporok, a czombok a középig (az éleken tovább is) és a középső lábszárak közepe feketék; a hátsó szárak végei barnásak és a két hátsó lábpár lábizei gyűrűztek. A szárnyak sötétbarnák, az erezet és a stigma feketés. Hossza 3 mm., a tojócső valamivel hosszabb a potroh felénél. — Budapest: Kinestári erdő 1895. jul. 19.

Mindezen alakok, a *Br. fortipes* WESM. leírásával jól megegyeznek,

csak hogy WESM. a második varratot «fortement arquée de chaque côté» mondja, a fentieknél pedig egyenes, alig hogy kissé görbült.

Br. pallidipes n. sp. ♀.

A csáp 21 ízű. A fej félgömb alakú; az arcz középvonalán, a csápoktól a szájfedőig, egy gyenge taraj húzódik, mely fényesebb az arcz többi részénél. Az utótor háta síma. A potroh síma, rövid, kissé rövidebb, mint a fej és tor; a második varrat a közepén hajlott. Az egész állat rövid, fehéres szőrökkel borított. Fekete, fénylő; a rágók, a potroh 1—2 vagy 1—3 ízének szélei oldalt sárgásak. A has vörös-sárga, a potroh háta kissé barnásba hajló. A lábak barnás-sárgák; a középső és hátsó csípők feketék, a hátsó lábszárak végei és a lábízek feketések. A szárnyak nagyok, barnásak, átlátszók, az erezet és a szárnyjegy barna, az utóbbi alatt elhúzódó világos sáv nagyon halavány, elenyésző; a szárnypikkely sárgás. Hossza 2·5 mm., a tojócső a potroh felénél valamivel hosszabb. — Budapest és Visegrád 1895 máj. 5.

A *Br. caudatus* RATZBG. rokona, melytől azonban a csápízek száma és rövidebb tojócsője által különbözik.

Br. dichromus WESM.

var. 1. Term. Füz. 1896. p. 170. — Turesek (BIRÓ).

var. 4. l. c. — Zilah (BIRÓ).

Br. variator Ns. — Crkvenicza, Zengg, Diakovár, Bereczki (BIRÓ).

Br. collinus n. sp. ♀.

A csápok 27 ízűek. A fej harántszéles. Az utótor háta síma, de a közepén gyenge tarajjal van ellátva. A potroh második ízének közepe gyengén ránczos; a második varrat hajlott. A szárnyak sötétek. Fekete; a rágók és a szemek fölött egy-egy foltocska vörös. A potroh valamennyi íze, úgy a hátí, mind a hasi oldalon, egy-egy széles, fekete szalaggal van tarkázva; az 1—5 íz szélei oldalt sárgák. A lábak feketék; az első párnál a czombok vége és a lábszárak egészen, a második és a harmadik párnál a száruk felső felökben vörösek; az ízületek vörösek. Az alsó farlemez nem hosszabb a potroh csúcsánál. Hossza 3 mm. — Budapest 1895 szept. 10.

A *Br. variator* csoportba tartozik és jól megegyezik a *Br. præcox* WESM. fajjal; az elsőtől a második varrat ívessége és mindkét fajtól a has színezése által különbözik.

Br. præcox WESM.

1. ♀. A csápízek száma 25 és 27. A rágók, néha a szemkeret belső és felső része gyengén, a lábak ízületei, valamint a hátsó lábszárak tövei vörösek. A többire vonatkozólag megegyezik WESMAEL leírásával (p. 52.) Hossza 3—3·5 mm., a tojócső hossza körülbelül megegyezik a potroh hosszával. — Crkvenicza 1892 jun. 15. (BIRÓ), Budapest 1895 jul. 16., Duna-Pentele 1895 jul.

2. ♀. A csápízek száma 25. A potroh 1 és 2 íze egy-egy, a 4 a hátsó

szélén egy, végre az 5 és 6 ízek egy közös nagy folttal vannak tarkázva. Az első lábszár töve, a második a középig, a harmadik, a végét kivéve, vörös. Hossza 3 mm., a tojócső valamivel hosszabb a potrohnál. — Debreczen aug. 26. (BIRÓ.)

A *Br. bipartitus*-tól (WESM.) hosszabb tojócsöve által különbözik.

3. A csápízek száma 27 és 30. A potroh egyszínű vagy csak az első íz közepe fekete; különben mint az első alak. — Zilah aug. 28. (BIRÓ.)

4. ♀. A csáp 27 ízű. A lábak egészen feketék. A potroh 1—5 izei fekete foltúak, melyek közül a másodikon fekvő a legkisebb. Hossza 3 mm., a tojócső egyenlő a potroh háromnegyed hosszával. — Budapest 1895 máj. 25.

Valamennyi alaknál a második varrat a közepén hajlott és az állatokat rövid, fehéres szőrök meglehetősen sűrűn borítják.

Br. sabulosus n. sp. ♀.

A fej harántszéles és torszélességű; a csápok 52 ízűek és rövidebbek a test hosszánál; a középtor varratai símák; az utótor háta rövid, kevésé domború, síma és fénylő. A potroh hosszukás tojásdadalakú, kevésé hosszabb a fej és tornál, az utóbbinál pedig valamivel szélesebb; az első varrat görbe és nem csipkés, a többi varratok elenyészők; a második íz síma; a has tarajos; az alsó farlemez rövidebb a potroh csúcsánál. A szárnyak nagyok, hosszúak, egészen sötétek; a szárnyjegy alatti világos szalag igen gyenge, az erezet és szárnyjegy, úgy a pikkely is feketék. Fekete és fénylő; rövid és barnás szőrözettel gyéren van borítva. A rágók sötétvörösek, a középtor háta és a potroh vörösek, csak az utóbbi csúcsa fekete, a lábak ízületei is vörösek. Hossza 6 mm., a tojócső a potroh félhosszával egyező. — Deliblat 1894 jul. 14. (BIRÓ.)

Legközelebb áll a *Br. Illyricus* MARSH. (l. c. p. 154.) fajhoz, melytől elütő színezete és szőrözete által különbözik.

Br. urinator FB. — Szomotor, Zágráb, Portó-Ré, Bereczki, Deliblat, Vrdnik, Kis-Ujszállás (DADAY).

Br. osculator NS. — Vaganszky-Vrh. (BIRÓ.)

Br. anthracinus NEES.

Vannak példányaim, melyeknél a tojócső nem hosszabb, mint a potroh, de a csápok ízeinek száma megegyezik a tőalakéval.

var. ♀. A csápok 24 ízűek. A potroh 1—3 ízének szélei sárgásvörösek. Az első és második lábpár czombjainak vége, továbbá az első lábpár szára egészen, a második és harmadikon felső felökben vörösek. A tojócső a potrohnál nem hosszabb. — Budapest 1895 szept. 10.

Subfam. EXOTHECINÆ.

XENARCHA Först.

X. variabilis n. sp. (♂ ?) ♀.

A fej harántszéles, síma; hátul szegélyezett, habár tökéletlenül, sőt egyes esetekben a szegély egészen hiányzik; az arez érdes; a csápok 30 ízűek mind a két nemnél s a homlok egy kis kiemelkedésén ülnek; az előtor pontozott; a középtor varratai mélyek és pontozottak, lapos felülete pontozott; az utótor érdes és a többnyire tökéletes taraj által két részre osztott; a tor oldalai símák és fénylők, épúgy mint a mély, széles és hosszú barázdái. A potroh oly hosszú, mint a tor, elliptikus alakú, lapos; az első íz széles, háromszög alakú, valamivel hosszabb, mint a hátsó szélessége, rendetlenül érdes, illetőleg karczott, szélei laposak; a második és a következő izek símák; a második varrat elenyésző, a következőknél az izek szélei kidomborodnak. Az állat nagyon szőrös. A szárnyak tiszták, az erezet fekete, a szárnyjegy, a bordaér és a pikkely kén-sárga; a sugárér a hosszukás szárnyjegy külső feléből, közel a közepéhez ered; a második könyöksejt trapez alakú és hosszú; a visszafutóér az első könyöksejtből ered; a sugárér második metszete közel kétszer oly hosszú, mint a függélyesen álló második harántér. Fekete; a rágók, a tapogatók, az előtor pereme, a középtor lapos középső része, egy-egy sáv, mely a nyaktól a szárnyak tövéig húzódik, a potroh vége és a széle — a második íztől kezdve — vörösek; a lábak sárgák. Hossza 3 mm., a tojócső, melynek a hüvelye a vége felé folytonosan vastagodik, félpotroh hosszúságú. — Budapest: Gellérthegy 1895 szept. 10.

1. var. ♀. Az elő- és a középtor vörös, az utóbbin a két oldal-karéj egy-egy fekete foltal van tarkázva; a csáp első íze vörös, feketével színezve. A tőalakkal vegyest.

2. var. ♂. A szemek fölött egy-egy folt, az elő- és a középtor vörös, a potroh az első íz kivételével vörös, itt-ott barnás; a szárnyjegy barna, az egyik példánynál a külső széle sárga; a potroh keskeny, majdnem vonalzó alakú. A tőalakkal vegyest.

X. similis n. sp. ♀.

A *X. variabilis*-től a következőkben tér el: A szárnyak második könyök sejtje rövidebb és valamivel magasabb, úgy, hogy a sugárér második metszete csak másfélszer oly hosszú, mint a második harántér. A csápok 32 ízűek (egy példánynál). Az egyik példány színezése megegyezik a *X. variabilis* színezetével, a másik csak annyiban tér el, hogy csakis a középtor lapos felülete kis terjedelemben világos. — Budapest: Gellérthegy 1895 szept. 10 és Sashegy 1895 szept. 14.

X. ruficornis n. sp. ♂ ♀.

A csápok 33 ízűek (egy példánynál), vörösek és gyűrűzöttek. A fej vörös; a szemecskék környéke és a fej hátulsó része fekete; a középtor, három folt kivételével, szintén vörös; a potroh barnás-vörös, az első íz fekete, a többi ízek a háti oldalon feketések. Különben teljesen megegyezik a *X. variabilis*-sal.

Egy másik példánynál a fej, elótor, középtor és a pajzs vörös, csak a középtor két oldalkaréja barnás; a potroh, az első íz kivételével vörös, csak a háta és a has közepe feketés. Egy ♂ példánynál a fej teteje, a tor háta és a potroh első íze fekete; máskülönben vörös. — Budapest: Rákospalota 1895 aug. 25.

X. major n. sp. ♀.

A csápok 42 ízűek; a tor oldalainak barázdái esipkések, az utótor hátának felső két területe síma; a potroh hátsó ízei gyéren pontozottak. A szárnyjegy barna, a pikkely sárga. A rágók, a tapogatók, a csápok első két íze kisebb-nagyobb terjedelemben, a potroh széle a második íztől kezdve és a vége, valamint a has is, többé-kevésbé és a lábak sárgák, illetőleg vöröses sárgák. Hossza 5 mm.; a tojócső a potroh háromnegyed hosszával egyenlő. A többire nézve megegyezik a *X. variabilis*-sal. — Kecskemét 1891 máj. 20. (BIRÓ.)

ONCOPHANES FÖRST.

O. lanceolator Ns. A potroh első és második íze finoman barázdás. — Budapest: Hárshegy 1895 jun. 28., Velejte 1892 aug. 8. (BIRÓ.)

Subfam. SPATHIINÆ.

SPATHIUS NEES.

Sp. exarator L. — S.-A.-Ujhely 1894 máj. 24., Raduč, Vaganzsky-Vrh, D.-Örs (BIRÓ.)

Subfam. HECABOLINÆ.

SYNODUS RATZBG.

S. cæsus Ns. — Budapest, S.-A.-Ujhely 1884 máj. 29. A ♀ -nél az első és második potrohízek egészen, a 3—5 ízek csak a tövüknél barázdásak; a második íz hátsó szélén egy harántanfutó barázdá huzódik. A tojócső hegye fekete és egyenlő a potroh kétharmadával. A ♂ megegyezik a ♀ -nyel, csak hogy a hátsó szárnyak tövei egy-egy barna színű, fekete szegélyű folttal (megvastagodások?) vannak ellátva.

EUCORYSTES REINH.

E. aciculatus REINH. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 25.

Subfam. DORYCTINÆ.

COELOIDES WESM.

C. abdominalis ZETT. THOMS. Opusc. Entom. p. 1845. — Tátraháza (WACHSMANN).

A ♂-nél a potroh hátsó varratai mentén a szőrök örvesen állanak és az utolsó íz erősen pontozott. A *C. scolyticida*-t nem ismerem.

DORYCTES HALID.

D. leucogaster NEES.

var. 1. ♂ ♀ (typus?). A második könyöksejt majdnem oly magas mint hosszú (négyzet alakú); a sugárér második metszete megközelítőleg oly hosszú, mint az első harántér, mely utóbbi csak kissé hosszabb, mint a sugárér első metszete. — Orsova, Tátraháza (WACHSMANN), Diakovár 1892 jun. 30. és Gospič (BIRÓ).

var. 2. ♂ ♀. A második könyöksejt hosszúkás; a sugárér második metszete jóval hosszabb, mint az első harántér, mely majdnem egyenlő a sugárér első metszetével. — Budapest, Peér (KISS.)

var. (?) 3. ♀. A második könyöksejt hosszúkás; a sugárér második metszete jóval hosszabb az első harántérnél, mely utóbbi hosszabb, mint a sugárér első metszete. A fej, utótor és a lábak barna-vörösek; a hátsó lábak csípői és czombjai — az utóbbiak hegyének kivételével — sárgák. A sárga potroh második íze síma és a második varrat teljesen hiányzik. A tojócső egyenlő a potroh kétharmadával. — Budapest (FRIVALDSZKY).

var. (?) 4. ♀. Megyegyezik a 3. *var.*-sal, csakhogy a hátsó lábak egy színűek: vörösbarnák. Az utótor feketés. — Budapest (FRIVALDSZKY).

D. grandis n. sp. ♀.

A *D. leucogaster* Ns. jellegével bir. A fej koczka alakú, a szegélylyel ellátott hátsó oldala nincsen kimetszve; a hosszas szőrökkel ellátott szájpajzs mélyen fekszik; az arcz és a pofák pontozottak; a homlok és a fejtető teljesen síma. A szemecskék kissé be vannak mélyesztve. A csáp jóval hosszabb a testnél. Az erősen kifejlett előtor, a középtor és a pajzs pontozottak. A tor oldalának közepe síma és fénylő, a barázda mély, de nem csipkés. A sejtesen ránczos és kétfogú utótor tagolt, a két felső terecske síma. A potroh hosszabb a fej és tornál; első íze sejtesen ránczos, két

oldalt árkolt, a kiemelkedő középrész két hosszant futó tarajjal van ellátva, hosszabb, mint a hátsó széle, melynek közepén egy fényes gumó látható. A második íz közepe félkör alakban sejtiesen ránczos, míg a többi része, úgyszintén a következő ízek, símák. A második varrat csipkés, félkör alakú s oldalt szög alakban visszafutó. Az egész test hosszú, fehér szőrökkel sűrűn van borítva s csakis a potroh háta kopasz. Fekete; a potroh harmadik és a következő ízei a varratok mentén világosabbak. A lábak vörösbarnák s csakis a hátsó lábakon a czombok legvége, a lábszár és a lábízek feketék; a lábszár töve fehér. A szárnyak füstösek, a második könyöksejt hosszukás, a visszafutóér felé szög alakban nyújtott és hosszú nyelű. Hossza 10 mm.; a tojócső ugyanannyi. — Varannó (BIRÓ).

var. Az előtor, a szárnypikkely, az utótor, a potroh első és második íze vörösbe hajlók. Hossza 9 mm., a tojócső hossza ugyanannyi. — Peér (KISS).

D. imperator HAL. — Diakovár 1892 jun. 30. (BIRÓ), Mehádia (PÁVEL).

D. longicaudis GIR. — Budapest (CERVA), Ulma (ANKER).

D. fulviceps RATZBG. — Koty (FRIVALDSZKY).

D. striatellus NS. — Budapest (FRIVALDSZKY), Velejte 1892 aug. 18. (BIRÓ).

RHACONOTUS RUTHE.

R. aciculatus RUTHE. — Budapest (FRIVALDSZKY).

Subfam. HORMIINÆ.

CHREMYLUS HALID.

Chr. rubiginosus NS. — Vaganszky-Vrh. 1892. aug. 2. (BIRÓ).

HORMIUS NS.

H. similis n. sp. ♀.

A fej csak kevésbé szélesebb, mint hosszú, tehát gömbölyded alakú és hátul szegélyezett. A szemek kiállóak. A csápok rövidebbek a testnél, alig füzéresek és 20 ízűek. A középtor három karjú; a tor oldalainak alsó része egy-egy síma, de mély barázdával van ellátva. Az utótor háta érdes és jól tagolt. Az ülő potroh keskeny, lánksaalakú, a második íznel a legszélesebb, azontul folyton keskenyedék s kevésbé hosszabb, mint a fej és tor. Az első íz majdnem síma, kidomborodó pajzsa élesen van elkülönítve az oldalrészektől; a második íz még egyszer oly nagy, mint a harmadik, a tövének pereméhez közel egy patkóalakú benyomattal bír és épűgy, mint a következő ízek: bőrnemű; a 4 és 5-ik ízek egyenlők, a következők kicsinyek, hátsó szélük gyengén domborodott; a második varrat elenyésző.

Vörös-sárga; a csápok végei, a mell és a potroh — a vörös színű első íz kivételével — olajbarnák; a tapogatók és a lábak sárgák. A szárnyak tiszták; az erezet sárga, a középső erek feketések; a szárnyjegy sárga, keskeny és hosszúkás, a sugárér a külső harmadából ered. A könyöksejt hosszúkás és a visszafutóér a belső szögletből veszi eredetét; a sugárér első metszete oly hosszú, mint a második és rövidebb, mint az első harántér; a nervulus érenálló, a hátsó szárnyak bordasejtje kétszer oly hosszú, mint a középső sejt. Hossza 2·5 mm.; a tojócső a potroh felénél rövidebb. — Buccari 1892 jun. 14. (BIRÓ).

A *H. monililus*-tól abban különbözik, hogy az utótor háta jól van tagolva, a potroh sokkal keskenyebb és a sugárér a keskeny szárnyjegy hátsó részéből ered.

Subfam. ROGADINÆ.

CLINOCENTRUS HALID.

Cl. exertor Ns. — Budapest (FRIVALDSZKY).

PELECYSTOMA WESM.

P. lutea NEES. — Crkvenicza 1892 jun. 25. (BIRÓ), Budapest 1895 aug. 11.

ROGAS Ns.

R. rugulosus NEES. var. 1. — Budapest (FRIVALDSZKY).

R. dissector Ns. var. ♀. A csáp 56—57 ízű. A középtor és a pajzs vörös színű. — Buccari (PÁVEL), Podoesica (BIRÓ).

R. grandis GIR. var. ♂.

A potroh második íze vörös, közepe a tövénél fekete folttal, a hátsó széle pedig fekete szalaggal van tarkázva; a harmadik íz két sarka és mellső részének a közepe vörös. A has mellső része szintén vörös. A czombok vörös-barnák. — Budapest (FRIVALDSZKY).

R. carbonarius GIR. ♂.

A has, az első és második potrohíz vörösek, épúgy a mellső lábak czombjai és szárjai; a második páron a czombok feketék s csakis a végük vörös, a lábszárak vörös-barnák; a harmadik páron feketék. A csáp 64 ízű. Hossza 8 mm. — Túrócz (FRIVALDSZKY).

R. reticulator Ns. var. 2. MARSH. l. c. p. 280. — Vaganszky-Vrh. 1894 aug. 3. (BIRÓ).

var. 3. (*R. nobilis* CURT.) — Szegzárd 1886 aug. 29.

R. irregularis WESM. — Bártfa (BIRÓ).

R. pallidicornis H. S. — Diakovár, N.-Károly 1892 jun. 30. (BIRÓ).

R. dimidiatus SPIN. — Gödöllő (BIRÓ), Bihar (FRIVALDSZKY), Aszaló (FRIVALDSZKY).

R. gasterator JUR. — Budapest (BIRÓ), Csurgó (BIRÓ), Szegzárd (BIRÓ), Erdély.

R. bicolor SPIN. — Sz.-Endre, Budapest, Herkulesfürdő (FRIVALDSZKY).
var. 4. A nyak, a tor oldalai a szárnyak alatt, a mell, az utótor és a világosan szegélyezett potroh feketék. — Budapest (FRIVALDSZKY).

var. 5. Az utótor, a mell és az első potrohíz mellső közép része fekete, a második és harmadik íz helyenkint sötétes. A hátsó czombok és szárak végei barnásak. — Cirkvenicza 1892 jun. 25. (BIRÓ)

R. pulchripes WESM. — Budapest.

R. circumscriptus NS. — S.-A.-Ujhely, Budapest *Eupithecia alliaria*-ból is tenyésztve.

var. 2. — Budapest.

var. 3. — Diakovár 1892 jun. 30 (BIRÓ).

var. 6. — Gospič 1892 jul. 18.

Subfam. SIGALPHOINAE.

ALLODORUS FÖRST.

A. lepidus HAL. — Hung. sup. jelzéssel a Nemzeti Múzeum gyűjteményében.

POLYDEGMON FÖRST.

(Verh. d. n. Ver. XIX. Jahrg. Neu Folge. IX. p. 238.)

P. Marshalli SZÉPL. Wiener Ent. Zeit. 1896. p. 145. ♀.

A harántszéles fej keskeny és síma, a két hátsó fiókszem majdnem a fejtető élén ül; hátsó oldala szegélyezett és könnyedén kimetszett; az arc négyszögletű, közepén a csápok alatt barázdászerű mélyedés látható, igen finoman pontozott és fényes; a domború szájpajzs mindkét szöglete egy-egy mélyedéssel van határolva, nagyon elszórtan pontozott; a csápok 26 ízűek; a szemek szőrtelenek. Az előtor megnyúlt; a középtor síma és fénylő, csipkés barázdái igen mélyek, szélesek és hátul egybefolynak karéjai igen erősen kidomborodnak, a középső kiálló; a tor oldalai a közepükön simák és fénylők; a kúpos pajzs síma. Az utótor rövid, ránczos, hátsó része merőleges, két oldalt egy-egy tompa fogacskával ellátott, a közepén egy deltoidalakú, kissé simább terület, léczecskék által van körülrésztve. A potroh, fej-tor hosszúságú, hólyagszerű, finoman, egyenletesen bőrnemű, oldalai pontozottak; az első íz háromszögű, rövid, a töve felé erősen keskenyedik és itt fél oly széles, mint a hátsó szélessége, melylyel a hossza különben megegyezik, a közepe kiemelkedik, hátsó sarkai laposak;

a második íz a leghosszabb és két oldalt, mintegy a középig szegélyezett; a harmadik íz a hasoldalon tojásalakú nyilást képez, szélei csipkések. Az első varrat igen mély és a közepe kis gumócska által van felezve; a második varratot éles vonal jelöli, mely az oldalakon, a potroh töve felé húzódik. A hátsó csípők külső élén egy-egy fog van; a hátsó czombok összenyomottak. A sugárér a tojásdad alakú szárnyjegy hátsó feléből veszi eredetét, második metszetének töve öblös és a szárny csúcsa előtt éri annak szélét; két könyöksejtet találunk, az első könyöksejt az első korong sejtől el van különítve, az utolsó ülő: t. i. az alapér és könyökér egymástól elkülönítve erednek a fiókszárnyjegyből. Fekete, fénylő és rövid fehér szőrökkel fedett; a tapogatók vörös-barnák; a rágók, a mellső czombok — tövük kivételével — a középső czombok végei, a mellső és középső láb-szárak egészen, a hátsók — alsó felük kivételével — vörösek. A szárnyak tiszták, az erezet, a szárnyjegy és a pikkely feketés. Hossza 4 mm., a tojócső testhosszuságú, hüvelye elálló szőröktől borzas és a vége lándsaaalakúan van kiszélesedve. E fajt MARSHALL T. A., a «Les Braconides» szerzője után neveztem el.

Budapest: O-Buda 1895 máj. 22., Visegrád 1895 jun. 8., Peszér 1885 jun. 2. 32 drb között egyetlen-egy him sem akadt.

P. sinuatus SZÉPL. I. c. p. 147. ♀.

Az előbbtől a következőkben különbözik: A csápok 32—34 ízűek; a sugárér első metszete valamivel rövidebb, a potroh második íze valamivel hosszabb. A fej és tor fekete, az utótör ritkábban az egész tor vagy az egész test vörösbe hajló; a potroh narancs-sárga, a vége feketés, egyes esetekben az első íz közepe is sötét, egy példánynál pedig majdnem az egész potroh felülete feketés; a has többé-kevésbé narancs-sárga; a lábak narancs-sárgák; a csípők feketék, a vörösbe hajló példányoknál vörös-barnák, a hátsó czombok és láb-szárak végei feketék, az utóbbiak különben is sötétebbek; a tarsusok barnásak; egyik-másik példánynál a czombok vörös-barna színűek. Az erezet barna, a szárnyjegy barnásba hajló. Hossza 4—4.5 mm. — Budapest 1895 máj. 10. és jun. 9., Szegzárd 1884 máj. 29. (BIRÓ).

P. intermedius SZÉPL. I. c. p. 147. ♀.

A csápok 27 ízűek. A potroh második íze aránylag (az előbbi fajokhoz viszonyítva) a legrövidebb. A csípők tüskéi igen hosszúak. A fej és a tor fekete, vörösbe hajló, a potroh narancs-sárga, hátsó fele feketés, a has és a lábak sárgák, a csípők és a tomporok vörös-barnák, a hátsó czombok és a láb-szárak végei nem feketék. A szárnyak erezete és a szárnyjegy világosbarna, a pikkely, mint a törzs színe, vörösbarna. A tojócső a fej hosszával rövidebb, mint a test. A középtör barázdái, úgy látszik, sekélyebbek, miért is a tor karéjai nem dudorodnak oly erősen ki, mint az előző fajoknál (gombostű által megrontva). Hossza 3 mm.-nél valamivel nagyobb. — Bpest.

Alakra nézve a *P. Marshalli*-hoz hasonló, színre nézve pedig a *P. sinuatus* világosabb alakjaival megegyezik, az utóbbtól a csápizetek csekélyebb száma, a rövidebb tojócső, valamint a rövidebb második potrohíz által különbözik.

Försteria SZÉPL. I. c. p. 148.

F. læviuscula SZÉPL. I. c. p. 148. ♀.

A csápok 30 ízűek. A középtor barázdái sekélyebbek, miért is a karéjok kevésbé kiállóak és a középső aránylag szélesebb, mint a *P. Marshalli*-nál. A potroh első íze pontozottan érdes, a második hosszú, sima és fénylő és csakis erős nagyítás mellett látható egy kis érdesség, a harmadik íz vége barázdásan redős, szélei nem csipkésék. A második varrat meglehetősen gyengén van képződve. A hátsó csípők nem tüskésék. Az első haránt könyökér a közepe alatt érfüggelékkel van ellátva, mely csonka dudor alakban az első könyöksejtbe nyulik. Fekete; a tapogatók barnásak, a has vörös-barna; a lábak sárgák, a hátsó csípők tövei és a szárak végei feketék. Az erezet és a szárnyjegy fekete, a pikkely sárga. Hossza 4 mm., a tojócső hossza egyenlő a potroh és az utótor hosszával, hüvelyének vége nem lánDSAALAKÚ.

E rovar hazánk területén kívül Monte-Maggiore környékén gyűjtöttem.

F. flavipes SZÉPL. I. c. p. 148. ♀.

A csápok 27 ízűek. A potroh háta hálós redőséget mutat, a redők közei pontozottak; a második potrohíz hosszú, a harmadik széle nem csipkés. A hátsó csípők nincsenek tövisekkel fegyverezve. Fekete; a has vörös-barna, a csápok első két íze vörösbe hajló, a tapogatók és a lábak sárgák, a hátsó csípők tövei feketék és a hátsó szárak végei kissé sötétesek. Az erezet és szárnyjegy barna, a pikkely sárga. Hossza 4 mm., a tojócső hossza megegyezik a potroh és a féltor hosszával, hüvelyének vége nem lánDSAALAKÚ. — Budapest.

Úgy látszik, ennél a fajnál is sekélyek a középtor barázdái, de a feltűzés miatt biztosan nem mondhatok.

A leírt fajok a következőképp különböztethetők meg egymástól:

1. A harmadik potrohíz pereme csipkés; a hátsó csípők külső élükön 1—1 foggal vannak ellátva	...	Polydegmon Först.	2.
— A harmadik potrohíz pereme nem csipkés, a hátsó csípők nincsenek foggal ellátva	...	<i>Försteria</i> m.	4.
2. A test és a lábak legnagyobbbrészt feketék	...	<i>F. Marshalli</i> m.	
— A test vagy csak a lábak vörösek vagy vörös-barnák	...		3.
3. A csápok 32—34 ízűek; a második potrohíz hosszú; a hátsó czombok és szárak végei feketék	...	<i>P. sinuatus</i> m.	
— A csápok 27 ízűek; a második potrohíz rövidebb, a hátsó czombok és szárak végei nem feketék	...	<i>P. intermedius</i> m.	

4. Az első haránt-könyökér egy érfüggelékkel van ellátva; a
 potroh második íze síma és fénylő --- --- --- --- B. laeviuscula m.
 — Az első haránt-könyökér nincsen függelékkel ellátva, a
 potroh második íze nem síma --- --- --- --- P. flavipes m.

SIGALPHUS LATR.

S. ambiguus Ns. — Diakovár 1892 jun. 30. és máj. 25., Carlopago
 894 jul. 12., S.-A.-Ujhely 1884 máj. 29.

var. ♂. MARSH. l. c. p. 313. — Buccari 1892 jun. 14.

S. obscurus Ns. — Crkvenicza 1892 jun. 25.

S. luteipes THOMS. — S.-A.-Ujhely 1894 máj. 29., ex *Brucho Lentis*.

Subfam. CHELONINÆ.

CHELONUS JUR.

Ch. mutabilis Ns.

var. 1. A bordaér és a parastigma sárga. — Szeged.

var. 3. — Zengg 1894 jul. 8. (BIRÓ), Budapest 1895 jul. 27.

Ch. inanitus L. — Szomotor 1891 aug. 5. (BIRÓ).

Ch. oculatus Ns. — Deliblat jul. 5., Gospič 1894 jul. 18. (BIRÓ), S.-A.-
 Ujhely (a csáp 25 ízű).

Ch. scaber Ns. — S.-A.-Ujhely 1884 máj. 24. (BIRÓ), Szegzárd 1896
 aug. 29., Kecskemét 1889 jun. 10.

var. ♂. A potroh töve két sárga foltal. — Kecskemét 1889 máj. 26.

a) Az egyik példánynak 27 ízű csápjja van (♀) és a potroh két sárga
 színű foltal van ellátva. — Budapest 1895 jul. 29.

Egy másik (♂) példánynál a csápok szintén 27 ízűek, de a potroh
 egészen egyszínű. — Szomotor 1894 aug. 7. (BIRÓ).

Ch. Pannonicus SZÉPL.

β) ♂. Budapest máj. 5.

Ch. nitens REINH. — Diakovár 1892 jun. 3. (BIRÓ).

Ch. maculatus n. sp. ♂.

A fej haránt-széles. A csápok 35 ízűek. Reczés; az arcz és a szem-
 keret barázdás. A potroh megnyúlt, valamivel hgsszabb, mint a fej és tör; taraj nélküli töve gyengén barázdás, kihegyesedő vége csak alig reczés, miért is felülete helyenként síma és fénylő; a potrohnyilas hiányzik. Fekete és fénylő; a csápok az alsó oldalukon mintegy a középig — az első íz kivételével — vörösek; a potroh töve két sárga foltal van ellátva. A lábak vörösek; a csápok, a torporok, a középső és hátsó czombok tövei, a hátsó lábszárak végei: feketék. A hátsó lábszárak tövei egy-egy igen gyeuge, feketés; gyűrűvel vannak ellátva, a közepük fehér. A lábizek feke-

tések. A szárnyak barnásak, az erezet barna, a szárnyjegy, bordaér és a pikkely vörös-sárga. A mellső szárnyak sugárere kevésbé hajlott, a hátsóké görbe. — S.-A.-Ujhely jun. 27. (BIRÓ). A *Ch. decorus* csoportba tartozik.

Ch. nigrator n. sp. ♂.

A csápok 32 ízűek. A fej haránt-széles; az arcz és a szemek környéke reczés, a barázdáknak semmi nyoma; a homlokmélyedés sekély és egy lemezke által osztott; a középtor durván, a pajzs felé sejtesen reczés; a pajzs felülete egyenetlen. Az utótor négyfogú, a középső fogak eléggé nagyok. A potroh valamivel rövidebb, mint a fej és tor együttvéve, hátul kerekített és feltűnően vastag, a nyílás hiányzik, a töve sejtesen reczés és két gyenge bordával bir. Fekete; a tapogatók sárgák, a csápok félhossza és a rágók vörösek. A lábak feketék; a tomporok valamennyi lábánál, a czombok végei az első- és középsőknél, a lábszár az első párnál egészen, a második és harmadik párnál a felső félben: vörösek; a hátsó lábízek feketések, a többiek vörösek. A szárnyak barnásak, a szárnyjegy sötét-barna, az erezet barna, a pikkely feketés. A sugárér harmadik metszete egyenes. Hossza 3·5 mm. — Buccari 1892 aug. 16. (BIRÓ).

Ch. bimaculatus m.

A ♀ hossza 3 mm., a potroh sárga foltja kicsinyek; az egész állat erősebben ránczos. A szárnyak sugárérének harmadik metszete — mint a tóalagnál is — egyenes, a pikkely feketés-barna. — Budapest 1886 jul. 17.

Ch. scabrosus SZÉPL. — Fruska-Gora, Budapest.

ASCOGASTER WESM.

A. instabilis WESM. — Budapest 1895 jun. 16.

A. bicarinatus H. S. — Gospič 1894 jul. 18, és Diakovár 1892 máj. 29. (BIRÓ).

A. annularis NS. — Herkulesfürdő, Crkvenicza (BIRÓ), Budapest a *Rhodites rosae* L. gubacsából is tenyésztve.

PHANEROTOMA WESM.

Ph. planifrons NS. — Budapest, Péczel 1884 jul. 10.

Ph. dentata PANZ. — Az akácza magját pusztító *Aeciella Zinkenella* parazitája. — Szeged.

SPHÆCROPYX ILLIG.

Sph. irrorator FB. — Budapest ápr. 20.

AREOLAIRES.

Subfam. MICROGASTERINÆ.

CARDIOCHILES Ns.

C. saltator FB. — Tóthfalu 1886 aug. 10., Vrđnik 1892 jul. 10., Preg-rada 1885 szept. 4., Kecskemét 1889 máj. 30. (BIRÓ).

APANTELES FÖRST.

A. solitarius RATZBG. — Peér (KISS).

A. tetricus REIN. — Budapest 1895 máj. 1. és jun. 28., Borosznó, Peér (KISS), Velejte 1892 aug. 18., Buccari 1892 jun. 13. (BIRÓ).

var. ♂ ♀. Hossza 2·5 mm.; a második potrohíz közepe tarajos és rövidebb a harmadiknál. — Budapest: Sashegy 1895 jul. 27. és szept. 14.

A. ordinarius RATZBG. — Budapest 1895 jul. 16. és aug. 21., Borosznó.

A. congestus Ns.

var. 1. ♂ ♀. A lábak vörös-sárgák; a hátsó czombok felső éle kevésbé, a hegye erőbben feketés; a tarsusok barnásak. A ♂ csápjai az alsó oldalon csak gyengén vörösek. — Budapest körül gyakori; május hó elején számos fészekből tenyésztettem.

var. 2. ♂ ♀. A czombok csakis a hegyükön feketések; a ♂ csápjai az alsó oldalon élénken vörösek, gyakran a hegyük is; a ♀ hasa nagy terjedelemben sárga; az első és második íz szélei sárgák, gyakran a harmadik íz vége is sárgán szegélyezett. Az első *var.*-nál gyakoribb.— Budapest és Borosznó.

var. 3. ♀. A hátsó czombok feketék, oldalaik vörösesek. Az első varietás egyik-másik fészekből kaptam néhány példányt.

Az egyik fészek egy ♂ példányt juttatott birtokomba, melynél a csápok és a lábak egészen feketék s csakis a szárak töve barnás. Ez alakot Borosznó környékén is gyűjtöttem.

var. 4. ♂ ♀. A szárnyjegy világos-barna, átlátszó, szélei sötétebbek, a bordaér sárga. A lábak világossárgák s csakis a czombok vége feketés. Az egyes fészekből feltűnő gyér számban fejlődtek ki.

var. 5. A potroh harmadik ízének töve érdes. A ♂ színezete megegyezik a 2.-sal. A ♀ lábainak hátsó czombjai feketék, egyes esetekben az oldalak vörösek.

A fészek szövedéke tiszta fehérszínű; úgy a ♂-mek (20 drb), mint a ♀-ek (30 drb) egymás között teljesen megegyeznek. — Bpest 1894 máj. 5.

A. areolatus n. sp. ♂.

A középhor és a pajzs finoman érdes. Az utótor láta gyengén érdes,

síma és fénylő, közepe gyenge tarajjal van ellátva. A potroh első íze másfélszer hosszabb, mint széles, a tövénél keskeny, hátrafelé szélesedő, sarkai kerek, a vége metszett érdes; a második íz oly hosszú, mint a harmadik, érdes, a közepe és szélei szegélyezettek; a harmadik töve gyengén érdes, a többi síma. Vörös; a csápok hegye barnás, az utótör háta és a potroh — a has kivételével — feketék; a hátsó czombok és szárak végei feketék, a tarsusok barnák; a hátsó lábak, szár és első lábíz tövei fehéresek. A szárnyak víztiszta, az erezet barna, a szárnyjegy sötétbarna; a második haránt-könyökér tökéletlenül van kifejlődve; a második könyöksejt kicsiny, derékszögű-háromszög alakú és hátul tökéletlenül van bezárva. Hossza 3 mm. — Crkvenicza 1892 jun. 25. (BIRÓ).

Az *A. ferrugineus* REINH. mellé sorolható.

A. glomeratus L. — Budapest: *Vanessa Cardui* L., *Urticae* L. 1895 jun. 2. és *Atalanta* L. 1895 okt. 1.

A. spurius WESM. — Diakovár 1892 máj. 29.

var. 1. MARSH. l. c. p. 425. és

var. 2. A czombok egészen sárgák. Mind a két *var.*-t egy ugyanazon fészekből tenyésztettem, melyet 1895 jul. 15. a Gellérthegyen (Budapest) gyűjtöttem. E fészekből még három darab *Apanteles* n. sp. is kaptam.

A. falcatus Ns. — Tátraháza (WACHSMANN).

A. minutus n. sp. ♀.

A középtör sűrűen pontozott és majdnem teljesen fénytelen; az utótör háta erősen érdes. A potroh első és második íze érdes; az első majdnem négyszögű s csak kevéssé hosszabb, mint széles; a második félakkora, mint a harmadik, mely úgy mint a következők, síma. Fekete; a tapogatók, a csápok tövei és a lábak vörössárgák; a két mellső és középső czombok felső élei, a hátsó czombok majdnem egészen, a hátsó szárak végei és az az első lábíz barna-feketék. A szárnyak barnásak; az erezet és a szárnyjegy világos-barna; a bordaér azon része, mely a szárnyjegy mellett és előtt fekszik, úgy a pikkely is feketék. Hossza 1·7 mm.; a tojócső oly hosszú, mint a potroh háromnegyede, hüvelye késalakú. — Budapest: Gellérthegy 1895 jul. 10.

Az *A. svenus* REINH. mellé sorolható.

A. xanthostigma HAL. — Budapest: Ó-Buda 1895 máj. 22. és aug. 18.

A. xanthostigma HAL. — *var.* MARSH. l. c. p. 449. ♀. Budapest.

A. lacteus Ns. — Budapest 1895 jul. 11.

A. emarginatus Ns. — Budapest.

A. obscurus Ns. — Peszér 1895 jun. 2., Visegrád 1895 jun. 8., Peér (KISS) Diakovár 1892 máj. 22., Crkvenicza (BIRÓ).

A. viminetorum WESM. — Budapest. Lipótmező máj. 15., Kincstári erdő aug., Borosznó, Visegrád jun. 8.

A. longicaudis WESM.

var. ♂. A hátsó lábak egészen feketék. — Budapest: Sashegy 1895. szept. 14.

var. ♂. Az utótör háta és a potroh első és második íze ráczosan érdes. — Ujbánya.

A. specularis n. sp. ♂.

A középtör igen finoman és sűrűen pontozott, fényes; az oldalak egészen símák; az utótör háta érdes, közepe tarajos és szélei léczecskék által határoltak. A potroh első íze másfélszer hosszabb mint széles, a töve felé kevésbé keskenyedik, a vége kerekített, de nem keskenyedő; síma és csakis a végén kevésbé pontozott; a második íz félakkora, mint a harmadik, féloldalokban érdes, felső sarkai símák, a közepe tarajos; a következő ízek símák. Fekete; a tapogatók sárgák; a mellső lábak czombjainak a hegye, a száruk és a lábízek, valamint a középső és hátsó száruk tövei sárgás-vörösek; a hátsó lábízek barnák, az első íz töve és a tüskék sárgák; a szárnyak tejfehérek; a szárnyjegy fekete; az erezet halavány, a bordaér barna, mely utóbbinak a szárnyjegy mögötti része feltűnően világos-sárga. Hossza 2·5 mm. — Budapest: Sashegy 1895 jul. 25.

Az *A. longicaudis* WESM. csoportba tartozik.

A. corvinus REINH.

Budapest: Gellérthegy 1895 jul. 10., aug. 13., szept. 10., Sashegy 1895 jul. 15., aug. 27.

var. 1. ♂. Az utótör, az első íz vége és a második íz háromszög alakú területe gyengén érdes. A potroh lapos. — Budapest: Gellérthegy 1895 szept. 10.

A. fraternus REINH.

a) A hátsó lábszárak vörösek, a hegyük fekete. — Budapest: Gellérthegy 1895 jun. 25., Sashegy jun. 18.

b) A hátsó lábszárak feketék, a tövük vörös. — Budapest: Gellérthegy jul. 10., aug. 13., szept. 10. Sashegy jun. 18., máj. 4., Budafok máj. 25., Lipótmező máj. 15. Az *Acronycta aceris*-ből is tenyésztettem.

A. rubens REINH. — Budapest: Gellérthegy 1895 szept. 13.

A. fulvipes HAL. — Velejte aug. 18. (BIRÓ), Peszér 1895 jun. 2., Iváncsa.

A. lateralis HAL.

var. (?) ♂. ♀. A csápok barnás-vörösek, alul világosabbak. A ♂-nél az első haránt-könyökér felső vége kampós. — Budapest: Hárshegy 1895 június 28.

A. lucidus n. sp. ♂.

A középtör finoman pontozott; az utótör síma és erősen fénylő; a hátsó csipők fénylők és alig pontozottak. A potroh nagy, síma és fénylő; az első íz háromszor hosszabb, mint közepének átmérője, lánctalakú; a második íz rövidebb a harmadiknál s háromszögű térsége teljesen síma.

A középső lábszárak tüskei gyengén görbék és az első lábíz félhosszúságú; a hátsó szárak szélesek, a tövükön gyengén görbültek. Fekete és fénylő; a tapogatók tövei barnásak; a mellső czombok végei — az alsó oldalon nagyobb terjedelemben — a mellső lábszárak és lábízek egészen vörösek, a középső és hátsó szárak tövei vörösek, a többi részük feketés; a hátsó lábízek közepe barnás. A szárnyak tejfehérek, a szárnyjegy és a pikkely fekete, az erezet barna. Hossza 4 mm.— Budapest: O-Buda aug. 18.

Az *A. vitripennis*-től (HAL.) a potroh nagysága, továbbá a lábak és a pikkely eltérő színezete által különbözik.

MICROPLITIS FÖRST.

M. ochraceus n. sp. ♀.

A csápok 18 ízűek. A fej, a középtor és a pajzs finoman pontozott és fénytelen; a középtor karéjain egy-egy elliptikus alakú terület síma és fénylő. Az utótor rövid, harántan lemetszett, a közepén tarajos és sejtesen recézett. A potroh rövid, szélesen tojásdad, hátul szélesen kerekített; az első íz széles, háromszög alakú s oly hosszú, mint végének szélessége, hol a közepén egy fényes gumó látható és pontozottan érdes; a második íz érdes és valamivel keskenyebb a harmadiknál, mely utóbbinak a két oldala érdes, a közepe síma és fénylő. A többi ízek símák és fénylők. Az alsó farlemez rövid; a tojócső jól látható. Vöröses-sárga; a frenumot határoló két varrat, a pajzs vége és a fej feketék; a potrok első ízének a közepe és a második két sarka elmosódottan feketés. A fiókszemcsék és a tojócső hüvelye sárga. A szárnyak sárgásak; az erezet barna, helyenként fekete. A szárnyjegy barna, a töve világos. A bordaér sárga, a parastigma barna. Hossza 3 mm. — Budapest 1895 jul. 25.

M. Spinolæ Ns. — Bereczki 1891 aug. 3. és Eperjes 1891 aug. 10. (BIRÓ).

M. xanthopus RUTHE. — Diakovár 1892 máj. 29.

M. vidua RUTHE. — Diakovár 1892 máj. 27; Varanno 1880 ápr.

M. sordipés Ns. — Portó-Ré 1892 jul. 28.

M. mediator HAL. — Velejte 1892 aug. 18.

M. medianus RUTHE. — Szomotor 1892 aug. 17., Deliblat 1894 jul. 5.,

Diakovár 1892 jun. 30.

M. tuberculifera WESM. — Diakovár 1892 jun. 27.

M. lugubris RUTHE. — Diakovár 1892 máj. 22.

var. Stigma bicolor. — Vaganszky-Vrh 1892 aug. 2.

MICROGASTER LATR.

M. abdominalis Ns. — Eperjes 1891 aug. 10., Diakovár 1892 jun. 27.,
Fruska-Gora.

M. tibialis Ns. — Borszék 1886 jul. 7., Zengg 1892 jul. 4. és 8., Diakovár 1892 jun. 30.

Subfam. AGATHIDINÆ.

AGATHIS LATR.

A. glaucoptera Ns. — Ulma (ANKER), Budapest 1895 jun. 12.

A. malvacearum LATR. — Eperjes 1891 jul. 10. (BIRÓ).

var. 5. Term. Füzetek, 1896 p. 181. A potroh második íze a gumó körül barázdás. — Mármaros 1895 május.

var. 6. ♀. A második potrohíz félig vagy egészen barázdás. A tapogatók, a potroh és a hátsó czombok feketék, az utóbbiak hegye néha vörös. — Budapest 1895 jul. 10., Kecskemét (BIRÓ) 1879. máj. 25.

A. nigra Ns. — Gospič 1892 jul. 18., Szöllőske 1884 jul. 3., Tóthfalu 1886 aug. 10., Vrđnik 1892 jul. 10. (BIRÓ), Orsova (FRIVALDSZKY).

var. MARSH. l. c. p. 568. — Goszpič 1892 jul. 18. (BIRÓ)

A. rufipalpis Ns. — Mármaros, Diakovár 1892 máj. 27. és jun. 5.

var. δ) Ns. l. c. p. 130. (Sed areola quadrata). — Budapest.

A. breviseta Ns. — Budapest 1885. aug. 17.

A. tibialis Ns.

var. β) Ns. — Turcsek jun. 20., Kecskemét 1884. aug. 7., Diakovár 1892 jun. 5.

var. δ) Ns. — Budapest 1886 aug. 17. A *Coleophora Astragalella*-ból tenyésztett példányok ide tartoznak; valószínűleg önálló faj.

CREMNOPS FÖRST.

Cr. desertor L. — Diakovár, Deliblat jul. 5.

DISOPHRYS FÖRST.

D. inculcator L. — Szegzárd 1884. máj. 28.

var. 1. ♂. MARSH. l. c. p. 575. — Budapest: Gellérthegy 1894 máj. 28. (MOCsÁRY), N.-Várad (MOCsÁRY).

var. 2. ♂. A fej, a tető kivételével és a középtor vörös. A hátsó csipők a külső oldalon feketék. — Budapest máj. 26.

D. cæsus KLUG.

Ama *Disophrys* példányokat vonom ide, melyeknél legalább is a hátsó csipők vörösek. Más különbséget a két faj között nem találok.

MARSH. (p. 575.) a *D. inculcator* L. nagyságát 4·5 mm. teszi; ilyen kis példányok nálunk nem fordulnak elő. NEES a faj nagyságát ugyanannyi vonalúnak mondja, mi meg is felel a mi állataink nagyságának.

1. ♂ ♀. A középtor, néha az előtor is és a hátsó csípők vörösek. — Szöllőske 1887 jul. 17. (Mocsáry), Budapest 1886 máj. 9. és jul. 15.

Az egyik ♂ példánynál a hátsó baloldali csípő külső oldala fekete.

2. ♀. A pofák, az elő- és a középtor, a pajzs és a hátsó csípők vörösek. — N.-Várad (Mocsáry).

3. ♂. A fej, a fejtető kivételével, a középtor és a hátsó csípők vörösek. Néha az előtor is vörös. — Dálja (Mocsáry), N.-Várad (Mocsáry).

4. ♂. A fej, a szemecskék kivételével, az elő- és középtor, a pajzs és az összes csípők vörösek. — N.-Várad (Mocsáry), Budapest 1895 jun. 14.

5. ♂. Vörös; a fejtető, az utótor hátának a közepe, a hátsó szárnyak alatt egy-egy sáv és a potroh vége fekete; a esőr és a tapogatók hegye barnás. — Szöllőske.

MICRODUS Ns.

M. conspicuus WESM.

var. A hátsó csípők felső felükben feketék. — Tasnád 1883 jun. 5., Uj-Szeged (Mocsáry).

var. ♂. Az első könyöksejt és az első korongsejt egymástól el vannak választva, minthogy a könyökér első része — bár tökéletlenül — ki van fejlődve. A fejtető, a szemek környéke, az elő- és a középtor, az oldalak mellső része és a potroh 1—3 íze vörös. A potroh első íze gyengén karczolt, síma és fénylő. — Kecskemét 1889 máj. 25. (Bíró).

Az *Earinus zonator* MARSH. nem egyeztethető össze.

M. linguarius Ns. — Diakovár, 1892 aug. 5., Herkulesfürdő jul. 7. (FRIVALDSZKY).

M. tumidulus Ns. — Diakovár, Vaganszky-Vrh 1892 aug. 3., N.-Várad (Mocsáry).

M. cingulipes Ns. — Herkulesfürdő jul. 7. (FRIVALDSZKY).

M. calculator FB. — Mehádia (FRIVALDSZKY) és Szlavonia.

EARINUS WESM.

E. nitidulus Ns. — Budapest (tenyésztés által 1874 febr. 15. és márczius 16.), Varanno (Bíró).

var. coxis nigris. Az *Acontia solitaria*-ból 1879 febr. 26.

ORGILUS HALID.

O. Hungaricus SZÉPL. Természetráji Füzetek, 1896 p. 182. *cum var* 1. et 2. — Deliblat jul. 5.

O. rubrator RATZBG. — Budapest: Sashegy 1895. jul. 25.

O. obscurator Ns. — Visegrád máj. 12. (Bíró).

POLYMORPHES.

Subfam. PACHYLOMMANINÆ.

PACHYLOMMA BREB.

P. buccata BREB. — Pétervárad 1892 jul. 6. (BIRÓ), Gospič 1892 jul. 18. (BIRÓ), Pápa (WACHSMANN).

β) Ns. — Brusanje 1892 jul. 14. (BIRÓ).

Subfam. EUPHORINÆ.

EUPHORUS Ns.

E. pallidipes Ns. — Diakovár 1895 máj. 25.

E. coactus MARSH. ♂. — S.-A.-Ujhely 1892 aug. 15.

E. accinctus HAL. — A ♀ czápízeinek száma 20. — Budapest 1895 máj. 5. (♀) és aug. 13. (♂).

E. ornatus MARSH. — Budapest máj. 15. (MOCsÁRY).

PERILITUS Ns.

P. foveolatus REINH. — Budapest: Gellérthegy 1895 okt. 6.

P. bicolor WESM. — Ó-Buda 1895 máj. 5. ♂ (?), Diakovár máj. 27.

P. æthiops Ns. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 15, Gellérthegy máj. 25., Sashegy jul. 27.

P. melanopus RUTHE. — Herczegfalva 1895 aug.

P. parvicornis RUTHE. — Budapest: N.-Svábhegy 1895 máj. 5.

P. rutilus Ns. — Budakesz 1895 jul. 15.

P. strenuus MARSH. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 15., Budafok 1895 máj. 25.

Subf. METEORINÆ.

METEORUS HALID.

M. ruficeps Ns. — Budapest.

M. atrator CURT. (similator Ns.) — Gödöllő 1884 jul. 10.

M. albicornis RUTHE. — Budapest 1895 jun. 28. és jul. 14.

M. brunripes RUTHE. — Budapest 1895 aug. 21., Velejte 1892 aug. 18. (BIRÓ).

M. sulcatus n. sp. ♀.

A fej oly széles, mint a tor; az arcz pontozott, harántszéles, majd-

nem kétszer oly széles, mint hosszú, a száj felé nem keskenyedő, közepén. a taraj hiányzik; a szájpajzs erősen domború és kiálló; a szemek kiálló. A középtor pontozott; a pajzs előtti árok nagy és mély s egy, a közepén álló lemez által két részre osztott; oldalain a barázdák pontozottak; az utótor szabályosan félgömbalakú, lejtős része kevésbé kimetszett, reczés és jól kivehető, hoszantfutó barázdákkal van ellátva. A potroh oly hosszú, mint a fej és tor, vége összenyomott; az első íz mélyen barázdált, oly hosszú, mint a második és harmadik együttvéve s a vége felé erősen szélesedő; a légzőnyílások kiálló és jól kivehető; a második íz pontozottan barázdás; a többi síma és fénylő, az utolsók behuzódottak. Fekete; a rágók és a szájpajzs vörös-sárga; a tapogatók sárgák, a csápok vörös-sárgák; a lábak sárgák, a hátsó lábszárak feketések, a tövük fehéres. A barnás színű szárnyak kissé keskenyek és alig haladják meg a potroh csúcsát; a második könyöksejt felül keskeny, a sugárér második metszete valamivel hosszabb az elsőnél; a visszafutóér az első könyöksejtbe torkollik, meglehetősen távol-ságban a másodiktól. Az alsó korongsejt rövidebb, mint a felső. A szárny-jegy barna, belső szöglete valamivel világosabb, az erezet barna, a pikkely sárga. A hátsó szárnyakon egy sugársejt van. Hossza 4. mm., a tojócső potroh hosszúságú. — Grehovieza 1892 máj. 10. (BIRÓ).

A *M. abdominalis* Ns. körébe tartozik, melytől a potroh második ízének redőssége által különbözik. A csápízek számát, minthogy töröttek, nem tudom.

M. abdominalis Ns. — Ivánca.

M. pulchricornis WESM. — Budapest 1895 jun. és jul., Buccari 1892 jun. 15., Szeged (WACHSMANN).

M. consors RUTHE. — Budapest 1895 jul. 16.

M. unicolor WESM. — Budapest jul. 25. és okt. 17., Tóthfalu 1886 aug. 10.

M. cinctellus Ns. — Ácsi-erdő máj. 12., Borosznó.

M. tenellus MARSH. Borosznó

M. læviventris WESM. — Budapest 1895 máj. 7.

var. mendianus RUTHE. — S.-A.-Ujhely 1892 aug. 22., Turcsék jun. 20.

Subf. CALYPTINÆ.

EUBADIZON Ns.

E. extensor Ns. — Budapest: Budafok, Dobogókő, 1895 máj. 22., S.-A.-Ujhely 1892 aug. 14. (BIRÓ).

E. rufipes H. S. ♀.

A csápok 32 ízűek; a tojócső potroh hosszúságú. A hátsó lábízek gyengén feketések. Hossza 5.5 mm. Különben megegyezik a ♂-mel és az

E. pallidipes fajjal. A hímnél néha a második potrohíz sima. — Bártfa 1885 jun. 6. (BIRÓ).

CALYPTUS HALID.

C. ruficoxis WESM. — Budapest: N.-Svábhegy 1895 máj. 5., Hármashatárhegy 1895 máj. 30., Peszér 1895 jun. 2.

C. cingulatus n. sp. ♀.

A szárnypajzs keskeny és hosszú, kétszer hosszabb, mint magas, végei egy-egy gödröcske által vannak határolva; az arcz fényes és gyengén érdes; a szemek egyszerűek. A csápok 28 ízűek. A tor oldalai simák és fénylők, az utótör érdes, felső részében síma és élesen tagolt. A potroh első íze pontozottan érdes, gyengén barázdás, a kivájt töve síma és két tarajjal van ellátva; a második íz majdnem négyszögű és csak kevéssé szélesebb, mint hosszú, mellső középrésze sűrűen, oldalai és hátulsó része elszórtan pontozott; a harmadik íz tövének a közepe elszórtan pontozott; a második és harmadik íz szélei párhuzamosak; az első háromszögű, a töve keskenyedő és hossza egyenlő a hátsó szélességével. Fekete, szőrös; a rágók, a csápok első öt ízének az alsó oldala, a potroh második íze és a harmadiknak töve félköralakban vörös; a második íz töve a közepén feketés; a láhak — a hátsó csípők kivételével, melyek feketék — vörösek. A szárnyak tiszták, az erezet barna, a szárnyjegy fekete, a pikkely sárga. Hossza 3·5 mm., a tojócső, a potroh és féltör hosszával egyenlő. — Peszér 1885 jun. 2.

Sok tekintetben megegyezik a *C. opacus* REINH. fajjal, melytől a potroh vésményei és színezete által különbözik.

Subfam. BLACINÆ.

BLACUS Ns.

- B. ruficornis* Ns. — Velejte, S.-A.-Ujhely, Szerencs.
B. maculipes WESM. — Gospič 1892 jul. 15. (BIRÓ).
B. instabilis RUTHE. — S.-A.-Ujhely.
B. longipennis GRV. — Budapest 1895 jun. 19.

Subfam. HELCONTINÆ.

HELCON Ns.

- H. æquator* Ns. — Turcsék jun. 20. (BIRÓ).
H. claviventris WESM. — Pop Iván (Márm.) 1893 jul. 20. (BIRÓ).
H. tardator Ns. — K.-Azar, Zilah.

H. angustator Ns. — Tasnád 1883 jun. 5., Kecskemét 1889 jun. 8., S.-A.-Ujhely, Herkulesfürdő (FRIVALDSZKY).

Subfam. MACROCENTRINÆ.

MACROCENTRUS CURT,

M. Hungaricus MARSH. ♀. A ♂-től csak annyiban különbözik, hogy egyik-másik példánynál a potroh második íze a közepéig, a harmadik csak igen kevésbé barázdás. Hossza 10 mm., a tojócső hossza 15 mm. — Peszér, Duna-Pentele és Herczegfalva.

M. marginator Ns. — Beszkid-hegység 1884 jul. 10. (BIRÓ).

M. abdominalis Ns.

var. 3. MARSH. l. c. p. 235. — N.-Várad (MOCsÁRY).

var. 4. MARSH. l. c. — Diakovár (BIRÓ).

Subfam. DIOSPILINÆ.

DIOSPILUS HALID.

D. speculator HAL. — Budapest: Zugliget 1895 jun. 9.

D. oleraceus HAL. — Buccari 1886 márcz. 28. (BIRÓ).

D. ruficornis n. sp. ♀.

A fej szélesebb a tornál, síma és fénylő. Az arcz gyengén pontozott; a szájpajzs keskeny és domború. A csápok fonalalakúak, 24 íztek és hosszabbak, mint a fej és tor. A középtor síma és fénylő, a középső karaj hátsó része pontozott, a varrat-barázdák símák; a pajzs síma, az előtte fekvő gödör tökéletlenül osztott. Az utótör érdes és fénylő. A potroh rövidebb, mint a fej és tor és keskenyebb a tornál; az első íz hossza meg egyezik hátsó szélességével és töve felé keskenyedek, barázdás; a többi ízek símák. Fekete és fénylő; a rágók és a szájpajzs széle vörösek, a tapogatók sárgák, a csápok vörösek, gyűrűzöttek; a potroh — az első íz kivételével — barnás; a lábak sárgák. A szárnyak szélesek, átlátszók; az erezet és a szárnyjegy sárgásbarna, az utóbbi nagy és háromszög alakú, a szárnypikkely sárga; a második könyöksejt magasabb, mint széles, négyszögletű; a sugárér harmadik metszete egyenes, a töve kissé hajlott és a szárny csúcsa előtt éri annak szélét. A hátsó szárnyak töve kevésbé kimetszett, sugárerök egyenes. Hossza 2·5 mm. — Budapest.

D. capito Ns. — Budapest 1895 jul. 11. és aug. 15., Diakovár 1892 jun. 27. (BIRÓ).

D. ephippium Ns. — Mármáros 1883 jul. 20. (BIRÓ).

DISCOLETES HALID.

D. similis n. sp. ♂ ♀.

A fej haránt-széles, szélesebb a tornál, hátsó része szegélyezett és alig kimetszett; a szájpajzs keskeny, széle kerekített, közepe benyomott, sarkain egy-egy gödröcske foglal helyet, a gödröcskék a szájpajzs felső határa mentén árokszerű csatornával vannak összekötve; a csápok a homlok csekély kiemelkedésén ülnek és mindkét nemnél 28 ízűek, a harmadik íz oly hosszú, mint a két következő együttvéve, a két utolsó íz vastagabb az előtte lévőknél. A középtor majdnem síma, barázdái pontozottak; a tor oldalai símák és fénylők, barázdái nincsenek kifejlődve; az utótor gyengén domborodott, jól tagolt, kevésbé érdes. A potroh oly hosszú, mint a fej és tor, félig ülő; az első íz másfélszer oly hosszú, mint hátsó szélessége, kevésbé karczolt, kidomborodó pajzsa jól határolt és légzőnyílásai erősen kiállók; a végizek rövidek; a második és a következő varratok elenyészők. A lábak hosszúak és karcúak. Fekete, fénylő; a rágók, a csápok 4—15 ízei, az utótor háta, a potroh első íze és a lábak vöröses-sárgák; a tor oldalai a szárnyak tövétől a mellső lábakig és hátrafelé az utótorig sáv-alakban barna-vörösek. A szárnyak barnásak, az erezet és a szárnyjegy barna, az utóbbi sötétebben szegélyezve, a pikkely fekete; a második könyöksejt trapezalakú, felül keskeny, a szárny töve felé erősen nyújtott, a visszafutóér a belső szögletből ered; a szárnyjegy különoldalú háromszöget képez, melynek külső harmadából ered a sugárér; az utóbbinak második metszete másfélszer hosszabb az elsőnél és nem sokkal rövidebb a második haránt-könyökernél; a sugárér harmadik metszete egyenes és a szárny csúcsában végződik; az első korongsejt s a hátsó szárnyak sugársejtje nyeles, a középsajt nem osztott. A hím ugyanolyan, csak valamivel sötétebb színű. A ♂ 3 mm., a ♀ 3·5 mm., a tojócső 5 mm. hosszú.— Budapest, Visegrád 1895 máj. 26., Háromhatárhegy 1895 máj. 30.

A *D. lancifer*-től (HALID.), melyet nem ismerek és melytől fajilag talán el sem különíthető: a színezés, a szárny erezetének erősege és az utótor jól kifejlett tagoltága által különbözik.

Subfam. OPIINAE.

OPIUS WESM.

O. lugens HALID. var. (?) ♀. A csáp 23 ízű. Az utótor és az első potrohíz síma. A lábak egészen sárgák. A második könyöksejt rövid és a szárny vége felé keskenyedik; a sugárér harmadik metszete háromszor oly hosszú, mint a második, mely ismét másfélszer hosszabb az első harántfutó érnél.

A tojócső hossza megegyezik az utolsó potrohíz hosszával. Hossza 1·5 mm. — Budapest: Gellérthegy 1895 jul. 10.

O. pygmæator Ns. — Borosznó.

O. apiculator Ns.

var. 1. ♂ ♀. A csápok 26 ízűek. A lábak, a potroh második íze többé-kevésbé és a csápok első íze sárgák. — Borosznó.

var. 2. ♂ ♀. A csápok 23 ízűek, különben mint az első *var.* — Budapest máj. 22., jun. 28., jul. 4. és 11. A leggyakoribb alak. — Duna-Pentele.

Vannak példányok, melyeknél a potroh első íze majdnem egészen síma.

var. 3. ♂. A csáp 23 ízű. A fej — tetejének a kivételével — a csápok 1—3 íze és a lábak egészen sárgák; a potroh második íze vörösbé hajló. — Budapest: Zugliget 1895 jun. 9.

var. 4. ♂. A csáp 26 ízű. A fej sárga, az arcz közepe a csápok alatt feketés, a fejtető barnás-fekete. A csápok első két íze barnás; a lábak egészen sárgák. A potroh színe kevésbé vörös-barnába hajló. — Budapest 1895 máj. 15. Mind a négy *var.* a második könyöksejt alakját illetőleg megegyezik.

O. variegatus n. sp. ♂ ♀.

A him csápjai 30, a nöstényéi 32 ízűek. A fej sárga, a teteje sötétebb vagy kisebb-nagyobb terjedelemben fekete. A csáp első vagy első két íze az alsó oldalon világosabb vagy sárga. A potroh sárga; az első íz egészen fekete, a harmadik és a következők a hátsó szélükön feketén szegélyezettek. A lábak egészen sárgák. A hímnél az utolsó két potrohíz néha egészen fekete. A potroh első íze érdes, különben megegyezik az *O. apiculator* Ns. fajjal. Az *O. victus*-tól (HALID.), melyhez a csápízek számánál fogva közel áll, a második könyöksejt alakjában különbözik. — Budapest 1895 jun. 28., aug. 21. és szept. 10. Meglehetősen gyakori. Iváncsa, Velejte 1892 aug. 8. (BIRÓ); Gospič 1892 jul. 15.

O. pallidipes WESM. — Budapest 1895 máj. 20., S.-A.-Ujhely 1892 aug. 14.

var. 1. WESM. Budapest 1895 máj. 15 és 30.

O. crassipes WESM. (?) ♂. A csápok 28 ízűek. A lábak egészen sárgák. — Bursanje 1894 jul. 13. (BIRÓ).

O. fallax n. sp. ♀.

A szájpajzs nem fedi a rágókat: a száj nyitott; a szájpajzs és a középben kiemelkedő arcz pontozottan érdes. A csápok 26 ízűek. A középtor barázdái kifejlődöttek, de sekélyek és símák; az oldalak varratai elenyészők, majdnem teljesen hiányzanak; az utótor finoman bőrnemű. A potroh megnyúlt, tojásdadalakú, a vége összenyomott; az első íz érdes, a többi síma. A szárnyak szélesek, jóval hosszabbak a testnél, tiszták, az erezet és szárnyjegy sárga, a pikkely feketés. A szárnyjegy keskeny, tojásdad-lándsza-

alakú és a sugárér a belső feléből — közel a közepéhez — ered; a második könyöksejt közepes hosszúságú, a szárny csúcsa felé keskenyedik; a sugárér első része rövid, félakkora, mint a második harántér, a második része másfélszer oly hosszú, mint az első harántér és félakkora, mint a harmadik rész, mely közel a szárny csúcsához éri a szárny szélét; a visszafutóér a második könyöksejtből ered; a hátsó diskoidal-sejt nyitott; a hátsó szárnyak középsejtje félakkora, mint a costal-sejt. Fekete; a rágók vörösek, a pofák vörösbe hajlók, a tapogatók barnásak, a csápok első ízei az alsó oldalukon világosabbak; a potroh második íze vörös, a lábak egészen sárgák és rendes formájúak. Hossza 2·5 mm., a tojócső félakkora. — Diakovár 1892 máj. 25. (BIRÓ).

Az *O. crassipes* WESM. mellé sorolható.

O. lucidus n. sp. ♀.

A száj nyitott, a szájpajzs nem fedi a rágókat, az arcz a középén tarajos és mint a fej többi része, egészen síma; a csápok 29 ízűek. A középtor síma és fénylő, a barázdák nyoma csak elöl és a pajzs előtt mutatkozik mélyedések alakjában; a toroldalak barázdái símak; az utótor érdes. A potroh lándsaaalakú, a közepén a legszélesebb és úgy a töve, mint a vége felé egyformán keskenyedik, rövidebb a fej-tornál; az első íz érdes, vége barázdás, pajzsa két igen éles tarajjal van határolva, az oldal élei símak; a többi ízek símak. A szárnyak tiszták, hosszabbak a potrolnál; az erezet barna, a szárnyjegy és a metacarp majdnem fekete, a bordaér és a pikkely sárga; a szárnyjegy háromszögű, közepes nagyságú s a közepe előtt ered belőle a sugárér, melynek első metszete igen rövid, a harmadik metszete egyenes és a szárny csúcsától meglehetősen távolságban éri annak szélét; a második könyöksejt hosszú, másfélszer hosszabb, mint az első harántér, kifelé erősen szűkül; az alsó korongsejt nyitott; a visszafutóér a második könyöksejtből ered oly távolságban, mint a minő a sugárér első metszetének a hossza. A hátsó szárnyak középső sejtje felényivel kisebb a bordasejtnél. Az arcz és az utótor háta fehéres szőrökkel meglehetősen sűrűn borított. Fekete és fénylő; a tapogatók és a lábak sárgák, a rágók, csápok alsó oldala mintegy a középig, az első csápíz majdnem egészen, vörössárgák. Hossza közel 3 mm., a tojócső igen rövid. — Peszér 1895 máj. 2.

Az *O. suevus*-tól (HALID.) a szárny erezetének alkotásában tér el.

O. ochrogaster WESM. — Budapest 1895 máj. 22. és 30., jul. 31. Elég gyakori.

O. leptostigmus WESM. — Duna-Pentele.

O. polyzonius WESM. — Budapest.

O. nidulator Ns. — Budapest.

O. rudis WESM. — Budapest: Ó-Buda 1895 máj. 1. Feltűnő faj. WESMAEL szerint a sugársejt eléri a szárny csúcsát, az én példányaimnál (2) ez nem áll; a visszafutóér nem éren álló, hanem a második könyöksejthez

illeszkedik, bár nem nagy távolságban. A ♂ semmiben sem különbözik a ♀-tól.

O. silvicola n. sp. ♂.

A fej és a tor síma és fénylő; az arcz elmosódozottan pontozott, a közepén gyenge bordával van ellátva; a szájpajzs nem fedi a rágókat, a nyílás eléggé nagy és hosszúkás; a csápok 32 ízűek. A középtor varratai elől két, hátul pedig egy hosszúkás mélyedés képében mutatkoznak, míg a közepén teljesen hiányzanak; a tor oldalainak barázdái hosszúkás és széles, a fenéken csipkés árkot képeznek; az utótör háta érdes. A potroh tojásdadalakú, hátul lemetszett, az utolsó ízek behúzódtak; az első íz pajzsa vonalalakú, vége síma és fénylő; a következő ízek egészen símák. Az állatot fehéres szőrzet gyéren borítja. Fekete; a rágók, a szájpajzs pereme és a csápok második íze: vörösek. A lábak vörösek, feketével tarkázva; a csípők, a tomporok, a mellső és középső lábak czombjainak a töve, a hátsó czombok a közepén túl: feketék, ugyanezen (hátsó) lábak szárai és lábízei feketések; a középső lábszárak a tövükön görbültek. A szárnyak a közepükig füstösek, azon túl tiszták; a szárnyjegy és az erezet feketés, a pikkely fekete; a szárnyjegy háromszögű, meglehetősen rövid és széles, a sugárér a közepétől kissé beljebb ered; a sugársejt eléri a szárny csúcsát, a sugárér harmadik metszete kissé görbe; a második könyöksejt hosszú, hátul kevésbé elszűkül, a visszafutóér a mellső sarkából ered; a második harántér egyenes, a második korongsejt tökéletesen zárt; a hátsó szárnyak közép-korongere tökéletes; a középső sejt a vállsejtnél csak egyharmadát képezi. Hossza 3 mm. — Peszér 1895 jun. 2.

Az *O. zelotes*-sel (MARSH. l. c. p. 326.) áll rokonságban, melytől a lábak színezete által különbözik.

O. Hungaricus n. sp. ♀.

A fej és a tor síma és fénylő; az arcz alig pontozott, a közepén végig futó taraj igen gyenge; a rágók széles nyílás által vannak a keskeny, egyenösszélű szájpajzstól elválasztva, melynek sarkain egy-egy gödröske látható. A csápok 34 ízűek. A középtor varratai sekélyek és csipkés; az utótör háta reczés; a tor oldalainak barázdái hosszúak, szélesek és gyengén csipkés. A potroh elliptikus alakú, kevésbé rövidebb a fej-tornál és hátul csonka: az első íz jól határolt pajzsa érdes, a többiek símák. Fekete és gyéren szőrös; a rágók, tapogatók, a csápok első ízének töve, a második íz és a lábak sárgák. A szárnyak nagyok, tiszták s esakis a korongsejteknel barnásak; az erezet és a szárnyjegy sötét-barna, a pikkely sárga; a sugársejt igen nagy és eléri a szárny csúcsát; a második könyöksejt hosszú, kifelé keskenyedik; a szárnyjegy hosszú, megnyúlt és a sugárér az első harmadából ered; a sugárér harmadik metszete görbült; visszafutóér az első könyöksejtből fakad és majdnem érenálló; az alsó korongsejt tökéletes; a hátsó szárnyak középső sejtje félakkora, mint a borda-

sejt; a közép-korongér teljes. Hossza 3 mm., a tojócső a potroh első ízének hosszával egyenlő. — Budapest: Gellérthegy 1895 szept. 10.

Az *O. rufipes* WESM. alak körébe tartozik, melytől abban különbözik, hogy a szárnyjegy megnyúlt, kifelé erősen keskenyedik és hogy a sugárér belső harmadából ered; az *O. caelatus*-tól (HALID.), a középtor símasága és a második könyöksejt alakja által tér el.

O. rufipes WESM. — Budapest.

BIOSTERES FÖRST.

B. melanosoma n. sp. ♂ ♀.

A *B. carbonarius* Ns. fajhoz közel áll s attól a következőkben tér el: az arcz majdnem egészen síma, a csápok a ♂-nél 34 ízűek (a ♀-nél töröttek), a pajzs síma, a ♀ potrohának első íze gyengén érdes, a ♂-é egészen síma. A sugárér első metszete hosszabb, mint a szárnyjegy átmérője és a második metszete pedig valamivel rövidebb, mint az első harántfutóér; a hím szárnyerei nem vastagok. A ♀-nek a középső és hátsó csípői, a ♂-nek csak a hátsó csípői a felső felületükön feketék. A ♀ hossza 3·5 mm., a hímé 3 mm., a tojócső félpotroh-hosszúságú. — Budapest 1895 jun. 28.

B. blandus HALID. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 15.

B. hæmorrhöis HALID. — Budapest.

B. nitida n. sp. ♂.

A fej síma és fénylő; az arcz gyéren és elenyészően pontozott és hosszú, fehér szőrökkel borított; a szájpajzs csupasz és nincsen éles vonal által az arcztól elkülönítve. A csápok 42 ízűek, valamivel hosszabbak a testnél, a harmadik íz alig hosszabb a negyediknél. A középtor síma és fénylő, barázdái teljesen hiányzanak; a pajzs mellső része síma; a taraj nélküli utótor háta érdes; a toroldalak símák és fénylők, a varratok csipkések. A széles és lapos potroh elliptikus alakú, rövidebb a fej-tornál; az első íz széles, háromszögű, érdes, a töve kivájt, a két, nem egyesülő taraja rövid; a többi izek símák. Fekete és fénylő; a rágók, a tapogatók, a csápok első két ízének alsó oldalán egy-egy folt és a lábak vörösek. A csipők — a hegyük kivételével — a tomporok tövei, a középső lábak czombjainak felső élén egy-egy vonalalakú folt és a hátsó czombok felső oldala feketék, a hátsó lábízek feketések. A szárnyak tiszták, az erezet és a szárnyjegy világos-barna, a pikkely vörös; a sugárér a lánksaalakú szárnyjegy közepéből ered, harmadik metszete kevésbé görbe és a szárny csúcsa előtt éri a szárny szélét; a második könyöksejt hosszúkás, négszögű, mindkét végén keskenyedő; az első harántfutóér majdnem kétszer hosszabb a sugárér második részénél, mely ismét hosszabb a második és merőlegesen álló harántéternél; a sugárér első metszete rövidebb, mint a kissé kiszélesedő

szárnyjegy ; a visszafutóér a második könyöksejtből ered. Hossza 4·5 mm. — Budapest 1895 máj. 22.

B. Wesmaelii HALID. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 15., Ujbánya.

DIACHASMA FÖRST.

D. caffer WESM. — Budapest: Zugliget 1895 jun. 9.

EXODONTES.

Subfam. ALYSIINÆ.

TRACHYUSA RUTHE.

T. aurora HALID. — Budapest: Hárshegy 1895 jun. 28.

ALYSIA LATR.

A. manducator PANZ. — N.-Rőcze, Vihorlát, Oravicza, Ferenczföld, Borszék 1886 jul. 7., Körtvélyes, 1881 ápr. 28., Táttra 1890 aug. 6., Varannó 1878 jul. 15.

A. fuscipennis HALID. — Ujbánya, Máramaros, Beszkidhegység 1884 jul. 10. (BIRÓ).

A. truncator NS. A második discoidal-sejt nyitott. — Budapest.

A. Tipulæ SCOP. — Budapest: Ó-Buda 1895 máj. 22., Retyezát szept. 6. var. 2) — Budapest.

A. Sophia HALID. var. ♀.

A csápok 33 ízűek, vörösek, a felső oldalon feketések. Hossza 4 mm. — Budapest.

APHÆRETA FÖRST.

A. cephalotes FÖRST. — Budapest 1895 jul. 2. és aug. 25., Szeghalom 1884 jul. 27. (KERTÉSZ), Szinna 1881 jul. 7. (BIRÓ).

PHÆNOCARPA FÖRST.

Ph. Theodori WOLL. — Budapest, Borosznó.

Ph. picticornis RUTHE. ♂ ♀.

♂. A csáp 32 ízű, a testnél kétszer hosszabb, fekete, az 1—3 íz vörös, a negyedik íz kétszer hosszabb a harmadiknál. A test fekete, csak a potroh második íze vörös, a lábak szintén vörösek.

Rendkívül érdekes és könnyen felismerhető faj ; a lábak megnyúltak,

az utópajzs tövises, a potroh első íze igen hosszú és barázdás, a szárnyak második könyöksejtje a vége felé alig keskenyedik, az első haránt-könyökerük valamivel hosszabb, mint a sugárér második metszete, miért az *Idiasta* nemmel áll rokonságban. — Szomotor 1892 aug. 17. (BIRÓ).

Ph. conspurcator HALID. — Budapest 1895 jul. 4., Deliblat 1892 jul. 12.
var. 1. ♂. A csápok 33 ízűek, a második potrohíz vörös; különben mint a tóalak. — Budapest: Rákos 1895 máj. 7.

var. 2. ♂. A csápok 36 ízűek, a potfák a szemekig és a második potrohíz vörös. — Budapest: Rákos-Palota 1895 aug. 25.

Ph. livida HALID. Csak ♂. A csápok 33 ízűek. — Budapest: Hármashatárhegy 1895 máj. 30.

ORTHOSTIGMA RATZBG.

A. pumila Ns. — Budapest 1895 máj. 22. és jun. 28., Borosznó, Gospič 1892 júl. 15. (BIRÓ).

ASPILOTA FÖRST.

A. concinna HALID. — Budapest: Hárshegy 1895 jun. 28. (A ♂ csápja 28 ízű.)

A. nervosa HALID. *var.* 3. ♀. MARSH. l. c. p. 442. — Budapest: Lipótmező 1895 máj. 15.

var. ♂. A csáp 28 ízű. — Crkvenicza 1892 jun. 25.

♂. A csáp 18 ízű. — Budapest: Sashegy 1895 máj. 2.

♂. A csáp 21 ízű. — Budapest: Hármashatárhegy 1895 máj. 30.

♂. A csáp 22 ízű. — Kecskemét 1892 febr. 24.

A. fuscicornis HALID. — Budapest: Gellérthegy 1895 máj. 3., Budakesz 1895 jul. 15., Borosznó (♂ csápja 18 ízű), Velejte 1892 aug. 18. (♀ csápja 20 ízű), Gospič 1892 jul. 15. (BIRÓ).

A. distracta Ns. — Borosznó, Budapest: Hármashatárhegy 1895 máj. 30.

var. ♂. Az egyik szárnyának két első könyöksejtje teljesen egybeolvadt. — Budakesz 1895 jul. 31.

GYROCAMPA FÖRST.

G. affinis Ns. — Duna-Pentele és Herczegfalva.

G. foveola HALID. — Budapest: Ó-Buda 1895 máj. 22., Budafok 1895 máj. 25.

CHÆNON CURT.

Ch. anceps CURT. — Budapest és Erdély (FRIVALDSZKY).

COELINUS Ns.

C. viduus HALID. — Budapest 1886 jul. 8., Duna-Pentele, Ivánca,
Zengg 1892 jul. 4. (BIRÓ).

var. obscurus CURT. — Budapest 1895 jun. 10.

C. niger Ns. — Budapest máj. 25., jun. 19., jul. 4., aug. 13., szept. 14.,
Ujbánya, Borosznó, Mármaros 1883 jul. 20.

C. gracilis HALID. — Budapest, Borosznó, Orsova (FRIVALDSZKY).

C. elegans HALID. — Budapest (FRIVALDSZKY).
